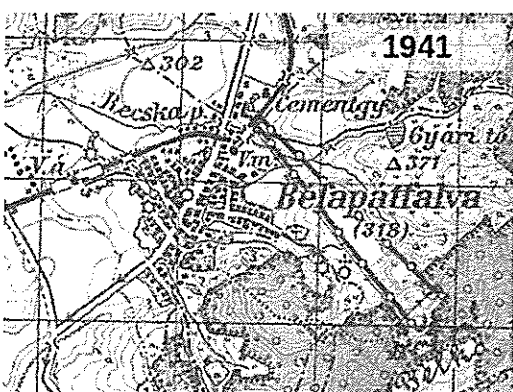
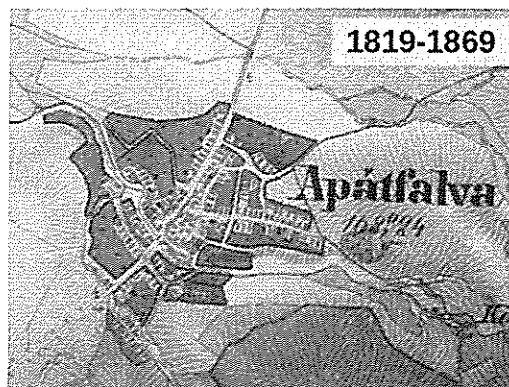
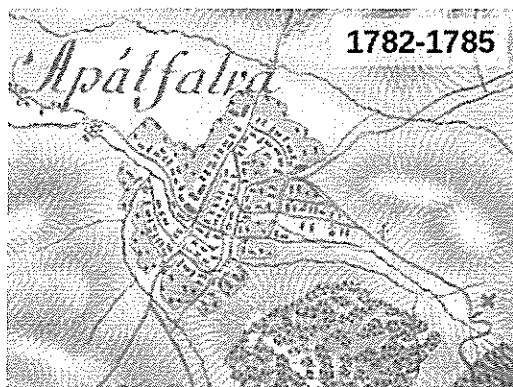

GAZDASÁGI PROGRAM, FEJLESZTÉSI TERV

2020.03.22.

BÉLAPÁTFALVA VÁROS GAZDASÁGI PROGRAMJA

Összeállította: Mikó Ákos Zoltán, Pénzügyi és Városfejlesztési Bizottság elnöke

Elfogadta: Bélapátfalva Város Önkormányzat Polgármestere a *H./2020 (III.31)* számú Polgármesteri határozattal.

Tartalomjegyzék

I. BEVEZETŐ.....	3
II. HELYZETELEMZÉS.....	4
1. A település földrajzi elhelyezkedése, adottsága, rövid történeti áttekintés.....	4
1.1. A város településföldrajzi elhelyezkedése.....	4
1.2. A település története.....	5
1.3. A település természeti környezete.....	6
1.4. Nevezetességek, látnivalók.....	7
1.5. Infrastrukturális, kommunális ellátottság.....	9
1.6. Társadalom.....	15
1.7. A gazdasági erő milyensége (a vállalkozók és a munkavállalók).....	18
2. Az önkormányzat gazdasági helyzetének és tendenciájának megismerése.....	25
2.1. A vagyoni helyzet elemzése.....	25
2.2. A pénzügyi helyzet.....	25
2.3. A költségvetés főbb szerkezete és a várható tendenciák.....	25
3. Önkormányzati feladatellátás.....	28
3.1. Kötelezően ellátandó feladatok.....	28
3.2. Önként vállalt feladatok.....	28
3.3. A feladatellátást szolgáló intézményrendszer.....	29
4. Az előző, 2014 – 2020-as ciklusra vonatkozó pályázati aktivitás.....	31
5. Folyamatban lévő beruházások (fejlesztések).....	33
III. A gazdasági programot befolyásoló különböző szintű fejlesztési koncepciók, programok.....	34
1. Fejlesztési koncepciók.....	34
1.1. Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció.....	34
1.2. Heves Megye Területfejlesztési Koncepciója.....	34
1.3. Bélapátfalva Településfejlesztési Koncepciója.....	35
– Egyes nagyvárosi szerepkörök felvállalása;.....	35
1.4. Bélapátfalva Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája.....	36
2. Fejlesztési programok.....	38
2.1. Heves Megyei Foglalkoztatási Paktum.....	38
2.2. Észak-Heves megyei foglalkoztatási megállapodás II. ütem.....	38
IV. Gazdasági program.....	39
1. Fejlesztési elképzelések.....	39
1.1. Gazdaság.....	39
1.2. Idegenforgalom.....	40
1.3. Infrastruktúra.....	40
2. Foglalkoztatáspolitikai célkitűzések, munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése.....	42

2.1. Általános foglalkoztatást segítő célok és feladatok	42
2.2. Közmunkások foglalkoztatása	42
3. A településfejlesztési politika célkitűzései	43
3.1. A településfejlesztés széles nyilvánossága	43
3.2. A településfejlesztés átgondoltsága	43
3.3. A településrendezési terv	44
3.4. Felkészülés a pályázatokra	44
3.5. Településfejlesztési célok	44
4. Az adópolitika célkitűzései	46
5. Az egyes közsolgáltatások biztosítása, színvonalának javítása	47
5.1. Közigazgatás	47
5.2. Az épített- és természeti környezet védelme	48
5.3. A lakás és egyéb önkormányzati helyiség gazdálkodása	48
5.4. Vízrendezés és csapadékvíz elvezetés	48
5.5. Csatornázás	49
5.6. A köztemető- fenntartás	49
5.7. A helyi közutak és közterületek fenntartása	50
5.8. Parkolási lehetőség biztosítása	51
5.9. A köztisztaság és településtisztaság fenntartása	51
5.10. A helyi tűz- és katasztrófavédelem	52
5.11. A közbiztonság helyi feladatainak ellátása	52
5.12. Közreműködés a helyi energiaszolgáltatásban, energiatakarékosság	52
5.13. Közreműködés a foglalkoztatási szint javításában	52
5.14. Gondoskodás az óvodáról, az alapfokú nevelésről, a bölcsődei ellátásról	53
5.15. Gondoskodás az egészségügyi ellátásról	54
5.16. Gondoskodás a szociális ellátásról	54
5.17. Gyermekek- és ifjúságvédelmi feladatokról való gondoskodás	54
5.18. Közösségi tér biztosítása, a közművelődési, művészeti tevékenység és a sport támogatása	55
6. Településüzemeltetési politika célkitűzései	56
7. A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése	57

I. BEVEZETŐ

„A fejlesztési programokkal minden nemzet, régió és falu hozzájárul Európa gazdasági, szociális és kulturális teljesítményéhez, és minden lépéssel történelmet ír. Amit ma sikerül megteremtünk, holnapra már történelem lesz, történelem, mely örökséggé válik. Ez az ötlet kell, hogy vezéreljen minden európaiat létük értelmének keresésénél.”

*Marija Markeš
a Bledi Nemzeti Park igazgatója*

A gazdasági program, fejlesztési terv elkészítéséről Magyarország helyi önkormányzatairól szóló, többször módosított 2011. évi CLXXXIX. évi törvény 116. § (5) bekezdése rendelkezik. A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól. A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével – a megyei területfejlesztési koncepcióhoz illeszkedve – az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

Bélapátfalva Város jelen gazdasági programja nem csupán a 2020 – 2024. közötti időszakot öleli fel, a nagyobb volumenű fejlesztési elképzelések túlmutatnak a jelen képviselő-testület mandátumán. A programban foglaltak olyan irányelv-gyűjteménynek tekinthetők, melynek megvalósítási szándékát Bélapátfalva Város Önkormányzat Képviselő-testülete kinyilatkoztatta. Az államháztartás jelenlegi kondíciói, a nehezülő költségvetési adottságok folytán a végrehajtás ütemezését az éves költségvetések tartalmazzák.

Figyelemmel arra, hogy mivel az anyagi eszközök, valamint a vagyon megteremtéséhez nem elegendők a szokásos, évről évre keletkező források (állami támogatások, adóbevételek, egyéb bevételek), ezért szükség van:

- pályázati lehetőségek kihasználására,
- a város elhelyezkedésének, adottságainak, sajátosságainak figyelembevételével új lehetőségek keresésére, illetve a meglévő anyagi források hatékonyabb kihasználására.

II. HELYZETELEMZÉS

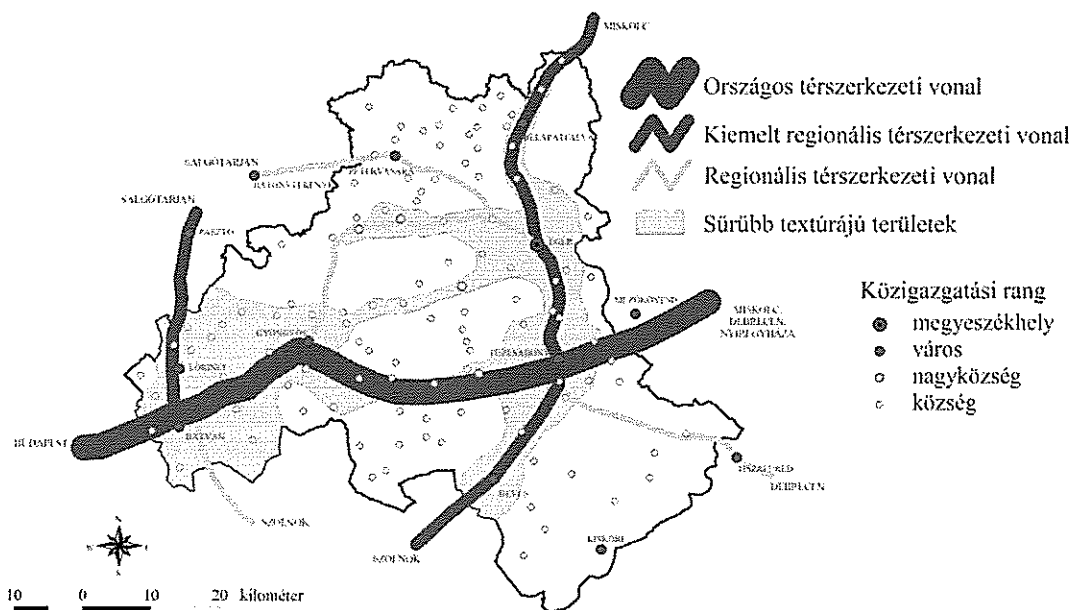
1. A település földrajzi elhelyezkedése, adottsága, rövid történeli áttekintés

1.1. A város településföldrajzi elhelyezkedése

Bélapátfalva az Észak-Magyarországi régióban, Heves megye északi részén fekvő kisváros, a 2013-ban újonnan létrehozott Bélapátfalvai járás székhelye.

A város az Eger-patak folyásának felső részén kialakult medence peremén helyezkedik el, az erdőhatár és a vízjárta patak völgyek közötti sávban, 311 méter magasságban a tengerszint felett, a 815 m magas Bél-kő nyugati lábánál.

Az Észak-hevesi térséget – mintegy a szomszédos megyék aprófalvas területének folytatásaként – kicsiny létszámú, 1000 fő alatti települések sokasága alkotja. Azonban ettől eltérően Bélapátfalva szűkebb környezetében nagyobb lélekszámú települések is találhatóak, melynek oka, hogy a város a Heves megye keleti felén, észak-déli irányban húzódó Heves – Füzesabony – Eger – Bélapátfalva – Kazincbarcika térszerkezeti vonal mentén helyezkedik el. Ezen kiemelt regionális térszerkezeti vonal mentén, annak térszervező hatásaként, sűrűbb település textúrájú terület alakult ki.

Heves megye térszerkezete¹

A térség népességmegtartó ereje gyenge, melynek a megyehatáron túli, hasonlóan periférikus helyzetű, elmaradott területek hátrányos helyzete sem kedvez. A 2831² fő állandó lakosú Bélapátfalva fejlettségi mutatói átlagosak, de térségi szerepel bír, noha ennek erősítése is szükséges. Jelenleg a város csak kisebb térségi központi szereppel rendelkezik. A település előnye az elhelyezkedéséből, és az ezzel kapcsolatos térszervező funkciójából fakad, a funkciót tekintve a város szerepköre a közigazgatás területén a legjelentősebb. A várost ugyanakkor érinti Eger, mint megyeszékhely vonzási körzete.

¹ Forrás: VÁTI, 2010

² Forrás: BM NYHÁT, 2020 január

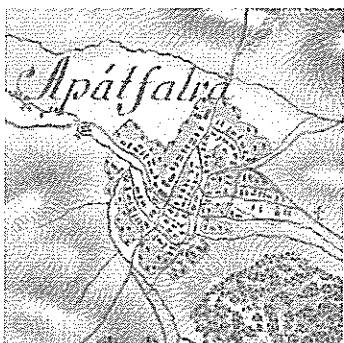
1.2. A település története

A település nevét az e tájon szállásbirtokos Bél nemzetségtől kapta. Nevét az oklevelek a XIII. századtól Bel, Beel, Beyle névalakban, 1330-ban „falu a monostor előtt, melyet az Apát falujának neveznek” formában, 1415-től pedig Apátfalva névalakban említik.

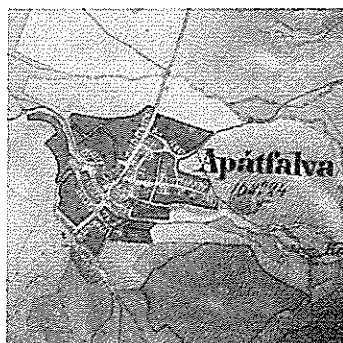
Apátságát II. Kilit püspök alapította 1232-ben a ciszterci szerzeteseknek.

1289-ben IV. Béla király seregei a tatárok elől a települést érintve menekültek és az apátságnál vették fel a küzdelmet az őket üldöző tatárokkal. 1412-ben Zsigmond király, 1460-ban Mátyás király az apátságot régi jogaiban megerősítette, de Mátyás halála után a birtokokat más egyházi és világi személyek foglalták el. 1495-ben Verebélyi apát Bakócz Tamás egri püspöknek engedte át az apátság jövedelmeit, s ettől kezdve folyamatosan az egri püspökség birtoka maradt. A szerzetesek 1534-ig éltek a monostorban, amikor Perényi Péter a püspökség birtokait is elfoglalta, és Eger vidékén meghonosította a protestantizmust. Ekkor a szerzetesek a zaklatások elől elmenekültek a monostorból. A lakóitól elhagyott és a birtokaitól megfosztott monostor omladozni kezdett, a templom megrozogt, Apátfalva pedig a szarvaskői vár tartozéka lett 1562-ig.

I. Lipót király 1678-ban az egri káptalannak adta a falut. 1700-ban Telekessy egri püspök kérelmére a király az apátság összes javait a létesítendő egri papi szeminárium fenntartására adományozta. 1700-tól egészen 1945-ig a település az egri papnevelő birtoka volt.

Magyarország (1782–1785) - Első katonai felmérés³

Magyar Királyság (1819–1869) - Második katonai felmérés⁴

Bélapátfalva ortofotó 2018⁵

Bélapátfalva 1761 előtt mezővárosként szerepelt, majd a malmok, a papírgyár, a keménycserép-gyár és az 1910-ben a régi cementgyár megalapításával kialakult a település ipari jellege. A két világháború között itt állították elő az országban termelt cement egynegyedét.

1980-ban átadásra került az új cementgyár, amely a 2001-ben történt bezárásáig a község és a környező települések lakosságának biztos megélhetést nyújtott, az országot pedig kiváló minőségű cementtel látta el.

A település neve 1905-ben változott Apátfalváról Bélapátfalvára. 1895-ig község, 1950-ig nagyközség. 1899-től körjegyzőségi székhely. Hozzá tartoztak Szentmárton (ma Bükkszentmárton) és Mónosbél kisközségek. 1950 és 1970 között önálló tanácsú község volt. 1970 és 1977 között községi közös tanács székhelyközsége lett, társközségként visszakerült Bükkszentmárton és Mónosbél, 1973-tól pedig Mikófalva is hozzá tartozott. 1977 és 1990 között nagyközségi közös tanács székhelyközsége. 1990-ben nagyközségi önkormányzat alakult Bélapátfalván, Bükkszentmárton és Mónosbél községekkel körjegyzőség formájában.

2004. január 01.-től a 244/2003. (XII.18.) Korm. rendelet szerint Bélapátfalva kistérségi székhely.

A Köztársaság Elnöke az 52/2004. (V.25.) KE határozatával Bélapátfalva nagyközségnek 2004. július 01. napjától városi címet adományozott.

³ Forrás: <https://mapire.eu/hu/>

⁴ Forrás: <https://mapire.eu/hu/>

⁵ <https://ekozmu.e-epites.hu/alkalmazas/lakossag/menu/terkep/tajekoztatás>

2013. január 01.-től a 218/2012. (VIII. 13.) Korm. rendelet értelmében a Bélapátfalvai járás székhelye. A Bélapátfalvai járás a 2013-ban újonnan létrehozott járások közé tartozik, a járások 1983-as megszüntetése előtt nem létezett. Bélapátfalva korábban soha nem töltött be járási székhely szerepet.

1.3. A település természeti környezete

Földtani adottságok

Tájföldrajzi szempontból Bélapátfalva közigazgatási területének nagyobbik, északi része az Észak-magyarországi-középhegység természetföldrajzi nagytáj Bükk-vidék középtájához tartozó Északi-Bükk kistáj része, kisebbik, déli része a Déli-Bükk kistájhoz tartozik.

A földtani felépítés nagyon változatos, a nem karsztos környezetben mozaikszerűen helyezkednek el a karbonátos térszínek. A kistáj nyugati részén felső-karbon, felső-perm agyagpala és homokkő, alsó-triász homokkő, kisebb kiterjedésben középső- és felső-triász mészkő található. A város fölé emelkedő Bél-kő fehér mészkőszikláinak kőzete a földtörténet triász időszakában (239-225 millió évvel ezelőtt), sekélytengerben keletkezett ún. Bükkfennsíki Mészkő. A területen nyilvántartott ásványvagyon a cementipari mészkő, márga és agyag, valamint a falazó homok.

Domborzat

Bélapátfalva területe középhegységi helyzetű, völgyekkel erősen tagolt egykori hegyláb felszín, melynek tengerszint feletti magassága 222-920 m között változik. A település a Bükk hegység lábánál elterülő medencedombsági területen jött létre. A Bél-kő a Nagy-fennsík és a Délnyugati-Bükk határán sorakozó függőleges, sőt túlhajló mészkőfalú perembércek, az ún. „kövek” (Bél-kő, Őr-kő, Cserepes-kő, Pes-kő, Tar-kő, Három-kő) vonulatának legnyugatibb tagja. A bányászat megkezdését megelőzően – mintegy 400 m hosszú és 75 m magas sziklahomlokzatával – a Bél-kő lehetett az egyik leglátványosabb sziklaalakzat, amelyet XIX. századi metszetek bizonyítanak. Az eredetileg 787 m magas hegy jelenlegi magassága a mészkőbányászat eredményeképpen 730 m.

Talaj

A kvarcitos agyagpalán savanyú, nem podzolos barna erdőtalaj alakult ki. A mészkövön sekély termőrétegű rendzina talaj képződött. Vízgazdálkodásuk szélsőségesen kedvezőtlen, termékenységük alacsony, főként erdővel borítottak.

A dombsági területek jellemző talajtípusa az agyagos üledékeken kialakult agyagbemosódásos barna erdőtalaj. Vízgazdálkodása közepes, mezőgazdasági művelésre csupán részben alkalmas.

Vízrajz

A város közigazgatási területe a Bükk-fennsík alatti karsztvízrendszer része. A források vízhozama erősen ingadozó, a felszínre hulló hó olvadása és a csapadék mennyisége közvetlenül meghatározza. Emiatt a felszíni vízfolyások is nagy vízhozam-ingadozásúak, de állandó vizű, karsztos jellegű patakok. A völgytalpak árterületei csak ritkán és rövid ideig kerülnek víz alá. Talajvíz csak a völgyekben jellemző, 4-6 m közötti mélységben, kisebb mennyiségben.

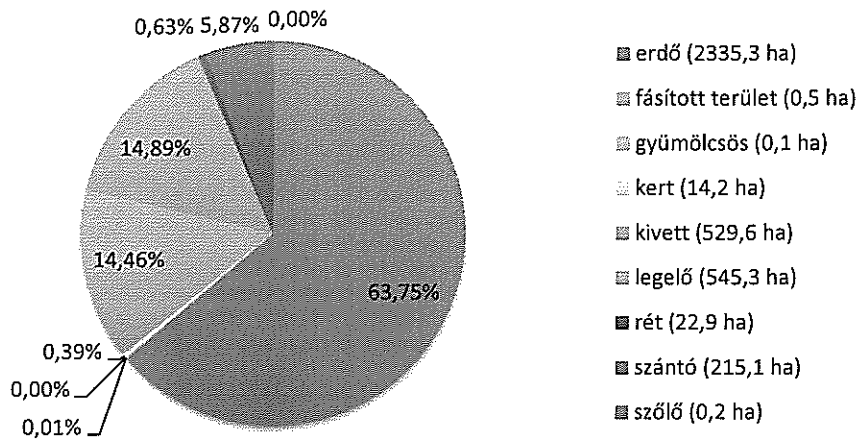
Említésre méltó állóvíz a mesterséges kialakítású Gyári tó, mely 1909-1910-ben az egykori cementgyár ipari vízzel történő egyenletes és biztonságos ellátása céljából létesült. Jelenleg a tó és környezete szabadidős célú hasznosítású.

Éghajlat

Az érintett kistájak éghajlata mérsékelt hűvös – mérsékelt nedves. A napsütéses órák száma 1850-1900 óra/év körül alakul. Az átlagos évi középhőmérséklet 7-9°C. A csapadék átlaga 600-650 mm/év. A Ny-i és DNy-i szélirány a leggyakoribb. Az átlagos szélesség 2-2,5 m/s.⁶

Tájhasználat

Bélapátfalva Város közigazgatási területe 36,63 km², a közigazgatási területen – fekvés szerint – az ingatlanok 6,27%-a belterületi, 93,00%-a külterületi és 0,73%-a zártkerti ingatlan.

Bélapátfalva területének művelési ágak szerinti megoszlása⁷

A közigazgatási terület 63,75%-a erdőgazdasági tájhasznosítás alatt áll. Az erdőterületek fajaj összetétele változatos: tölgy, gyertyán és bükk jellemzi. Az erdők elsődleges rendeltetésüket tekintve 91,56%-ban természetvédelmi, 4,73%-ban faanyagtermelő, 0,39%-ban parkerdő és 0,36%-ban műtárgyvédelmi rendeltetésűek. Az erdőterületek nagyobbik részének – a védett erdőknek – a Magyar Állam a tulajdonosa, kezelője az Egererdő Zrt., a többi magántulajdonban van.

Bélapátfalva területének 21,78%-a mezőgazdasági tájhasznosítás alatt áll, amely magába foglalja a gyepgazdálkodás, a kis- és nagyparcellás szántóföldi művelés, a kertgazdálkodás, a szőlőművelés és gyümölcsstermesztés területeit. Ezen belül legjellemzőbb a gyepgazdálkodás, a település területének 15,51%-án. A domborzati és talajtani adottságok nem kedveznek a szántóföldi művelésnek, így az kevésbé jellemző, a közigazgatási terület 5,87%-án, elsősorban a település körüli, kevésbé meredek területeken. Kis mértékben jelen van a kert-, szőlő- és gyümölcs gazdálkodás is.

A település területének igen nagy hányada, 14,46% művelés alól kivett terület. Ebbe a kategóriába tartoznak a belterületi lakó-, gazdasági és ipari területek, valamint a bányaterületek, köztük a Bél-kő felhagyott mészkőbányája.

1.4. Nevezetességek, látnivalók

Bélaháromkúti Apátság

Bélapátfalva nemzetközi hírű műemléke a későromán stílusú, háromhajós, bazilikás elrendezésű, volt ciszterci apátsági templom és monostor. Ez Magyarország egyetlen épségben megmaradt középkori ciszterci apátsági temploma, mely már a középkorban is búcsújáró hely volt.

⁶ Forrás: <https://www.met.hu/> (1971-2000 közötti időszak adatai alapján)

⁷ Forrás: http://www.takarnet.hu/pls/tknet/hivatalok_p.kozseg_adat?kozsegkod=2296

1232. május 16-án alapította II. Kilit egri püspök a Bél-kő hegy lábánál található Háromkútról (Trium Fontium) elnevezett és a Boldogságos Szűz tiszteletére szentelt apátságot. Anyaapátsága a III. Béla király által 1184-ben alapított pilisszentkeresztii ciszterci monostor volt.

A műemléki helyreállítási munkálatok 1934-ben kezdődtek el Lux Kálmán vezetésével, melyek a II. Világháború miatt már csak 1953-1954-ben folytatódhattak Szakál Ernő kőszobrász és restaurátor irányítása mellett. A templom külső helyreállítását dr. Rados Jenő professzor tervei alapján 1964-ben végezték el, a monostort 1964-1966 között tárták fel Valter Ilona vezetésével. Az apátságban több figyelemre méltó kőemlék található, melyek megnyugtató, és az utókor számára kutatható elhelyezésére 2014-ben került sor.

A monostor belső udvaron lévő kút vize ma is iható, s a monda szerint fiatalít is. A belpátfalvi források gyógyító hatása már a középkortól ismeretes. Fényes Elek mint a község nevezetességét említi a nagytemplom mellett fakadó három forrást, melynek vize soha be nem fagy, fürdésre, betegségek gyógyítására is alkalmas.

Gilitka kápolna

Belpátfalva határában álló Gilitka kápolnát Androvics Miklós szemináriumi rektor és prefektus Szűz Mária édesanyjának, Szent Annának tiszteletére építtette 1750-ben, oltárképe a XVIII. századból való.

A kápolna az 1800-as évek második felében még jó állapotban volt. Az 1879-1880 években Zsaskovszky József érseki megbízott, apátfalvi plébános kezdeményezésére a tetőszerkezet és külső-belső felújítása történt. A kápolna és környezetének állapota a XX. században sokat romlott. Dr. Seregély István egri érsek hozzájárulásával Csuhány Béla okl. építészmérnök kezdeményezésére és irányításával kezdődtek 2004-ben a helyreállítási munkálatok, melyek 2006-ra, a külső területrendezéssel együtt 2007-re fejeződtek be.

A felújított kápolna a mai napig búcsújáró hely, minden évben szentmisével tartják meg a Szent Anna napi búcsút.

Gesztenyés Kiállítóház

A Gesztenyés Kiállítóház a Belpátfalvai Művelődési Ház és Könyvtár telephelyeként 2009. június 3-án nyitotta meg kapuit, a volt belpátfalvai erdőszet épületében.

A Szabó Zoltán teremben a 2003-ban Kanadában elhunyt helyi származású festőművész hagyatékából városunknak ajándékozott 18 akvarell képe tekinthető meg. Szintén állandó kiállításon láthatók Erika Just osztrák festőművész akvarelljei, aki tanára Szabó Zoltán emléke előtt tisztelegve ajándékozta a településnek alkotásait.

Külön teremben látható a helytörténeti és néprajzi gyűjtések révén a kiállított hagyományos paraszti szobabelső, illetve a belpátfalvai népviseletet és a kenderfeldolgozás eszközeit bemutató kiállítás.

A Belpátfalvai Keménycserépgyár termékeiből álló állandó kiállítás külön teremben látható, öt tárolószekrényt töltenek meg a színpompás, formagazdag edények.

A Kiállítóházban tekinthető meg a Hősök Könyve is, ami az I. és II. Világháborúban hősi halált halt belpátfalvai embereknek, katonáknak állít emléket.

Belpátfalvai keménycserép

A Belpátfalvai Keménycserépgyárat az 1830-as években alapította az egri káptalan. A tulajdonképpeni termelést nem a tulajdonos, hanem a vállalkozó bérlők folytatták. A közel száz évig működő gyárban készült edényekkel kezdetben a polgári ízlést kívánták kiszolgálni, azonban már az 1850-es években készültek a népies stílust képviselő dísztányérok is. A hagyományos virágmintákból, csokrokból az idők folyamán jellegzetes belpátfalvi stílus alakult ki.

A gyár iparművészeti jellegű termékei a hazai és külföldi kiállításokon is sikerrel szerepeltek. 1896-ban a Millenniumi Kiállítás bronz érmével tüntették ki Schilhalb Béla főfestőt, a gyár kollekciója pedig kiállítási érmet

kapott. Ugyanebben az évben egy párizsi kiállítás nagydíját kapták meg, az 1900-as Párizsi Világkiállításon elismerő oklevelet kaptak. Az 1904-es Saint Louis-i Világkiállításon pedig bronzérmeket szereztek.

Gyári-tó

A tó létesítésének célja az 1908 évben elhatározott cementgyári építkezés, a később üzemelő cementgyár ipari vízzel történő egyenletes és biztonságos ellátása. A földből készült völgyzárógát 1910-ben készült el a betonból épült árapasztó bukógáttal együtt, mellyel a Laczkó patak vizét fogták fel. A bukógátat az idők folyamán kétszer is magasították, hogy a tározó térfogatát növeljék, így a tározó végleges térfogata 50 000 m³.

Ma a horgászatra is alkalmas tó és környéke a szabadidő eltöltésének számos módját kínálja. Hatalmas rétek várják a kempingezés, sportolás híveit, de kulturális programoknak is gyakran helyet adnak. Kiépített tűzrakó helyeken van lehetőség bográcsozásra, szalonnasütésre.

Bél-kő

A Bél-kő a Bükk-fennsíkot körülölelő sziklasornak, az úgynevezett „kövek vonulatának” meghatározó tagja. A hegy fehér sziklái 100 millió évvel ezelőtt emelkedtek ki az eltűnő őstengerből. Magasba törő, éles peremű sziklák tövében ritka, védett növények bújnak meg. Magyarországon egyedül itt található meg a fokozottan védett szirti pereszely, az országosan csak két másik helyszínről ismert, fokozottan védett korai szegfű és hazánk 8 reliktum endemizmusa közül a magyarföldi husáng.

A hegy csaknem tiszta kalcium-karbonát tartalmú triász kori mészkővágyona szolgáltatta az alapanyagot a béalápátfalvai cementgyártáshoz. A bányászati tevékenység felhagyását követően a hegy 550 méter feletti „sapkáját” 2008. február 15-én védetté nyilvánították, és egy tanösvényt alakítottak ki rajta.

A 4 km hosszú Bél-kői tanösvény az apátságtól indul és a Bél-kő 816 m magas csúcsán kialakított kilátóhelyen végződik. Ez az ország legnagyobb földtani alapszelvénye, mely az üledékes kőzetek teljes tárházát mutatja be. A túraúton hét állomást létesítettek, ezen eligazító táblák ismertetik a területen található növény- és állatvilágot; a sziklák a Bükk hegység földtörténetébe, szerkezetének kialakulásába adnak betekintést. Az ösvény bekapcsolódik a bükki turistaút-hálózatba.

1.5. Infrastrukturális, kommunális ellátottság

1.5.1. Közlekedés

Közutak

Béalápátfalván halad keresztül a 2506 - Szarvaskő-Vadna összekötő út (belterületi szakasza: IV. Béla út), melynek kezelője a Magyar Közút Nonprofit Zrt.. Erről az útról, a belterületi szakaszán, a 342475-ös csomóponton ágazik le a 25304 - Béalápátfalva állomáshoz vezető út (Május 1 út), mely szintén állami tulajdonú. A két belterületi állami közút összes hossza 3,5 km⁸.

A 2506-os számú útról a 25-ös számú főúton közelíthető meg Eger, a megyeszékhelyen áthaladva pedig közvetlenül a 3-as számú főút, illetve a közvetve az M3-as autópálya, mely a Budapest – Helsinki nemzetközi közlekedési folyosó része.

A városon áthaladó, nagy forgalmat (átlagos napi forgalom: 2702, nehézgépjármű forgalom: 177) bonyolító 2506-os számú út része a Heves – Füzesabony – Eger – Béalápátfalva – Kazincbarcika (út)vonalnak, mely regionális kapcsolatot képez Heves megye keleti részén. Ezen kiemelt regionális térszerkezeti vonal szerepét a tervezett M3 és Eger kapcsolat (M25) megépítése a jövőben erősíteni fogja, mely az átlagos napi forgalom emelkedését vonhatja magával.

---

⁸ Forrás: TeIR KSH-TSTAR, 2017

A IV. Béla út forgalmának előnyeit és hátrányait is élvezzi a település. Hátrány, a város belterületének terhelése az átmenő és a helybe érkező forgalom (az Ipari Park teherforgalma is ezen az úton bonyolódik) következtében. Előnye viszont, hogy az idegenforgalmilag frekvenciált Eger és Szilvásvárad felé tartó turisztikai forgalom „megcsapolásával” profitálhat a település.

Bélapátfalva egyéb, önkormányzati tulajdonú és kezelésű közútjai és közúti szakaszai az alábbi útkategóriákba sorolhatók:

- Belterületi kiszolgáló és lakóutak
- Külterületi közutak
- Gyalogutak és járdák

A belterületi közutak csaknem 100%-ban kiépítettek, portalanítottak. A külterületi közutak közül kiemelten kezelendők a Gyári tó melletti zártkerti ingatlanok elérését biztosító külterületi utak, ezek kiépítettsége, portalanítása egyelőre nem megoldott.

A Bélapátfalva tulajdonában álló úthálózat hossza az alábbiak szerint alakul⁹:

- kiépített út és köztér: 17,1 km
- kiépítetlen út és köztér: 64,2 km
- kiépített járda: 12,2 km
- kiépítetlen járda: 0,4 km

A közúti tömegközlekedés, kizárólag az állami tulajdonú közutakon bonyolódik. A közlekedés Bélapátfalva – Eger vonalon viszonylag jól szervezett, a nappali órákban szinte minden időpontban be lehet jutni a megyeszékhelyre. Ez mondható el a Bélapátfalvára történő bejutásra vonatkozóan a járás azon települései esetén is, melyek 2506 sz. közút mentén fekszenek, a járás egyéb településeiről viszont a járásszékhelyre történő bejutási lehetőség már nem minden esetben kielégítő.

A város területén a közúti tömegközlekedés bonyolítására 6 pár buszöböl található, a hozzájuk kapcsolódó várók önkormányzati tulajdonban vannak.

Vasút

Bélapátfalván keresztülhalad a 87-es számú Eger – Putnok vasúti mellékvonal, mely Magyarország egyik legromantikusabb hegyvidéki vasútja, alagutakkal, völgyhidakkal. A pálya egyvágányú, Eger – Felnémet vasútállomásig villamosított, Szilvásvárad és Putnok között földcsuszamlás miatt megszűnt. A vonalról a Bélapátfalva vasútállomáson leágazó iparvágányon keresztül érhető el a Bélapátfalvi Ipari Park legnagyobb egybefüggő, északi területe.

A mellékvonal a 87a számú Füzesabony – Eger törzshálózati vasútvonalon keresztül csatlakozik a transzeurópai vasúti hálózat részét képező Hatvan – Miskolc – Szerencs – Sátoraljaújhely (80-as számú) vasútvonalba.

A vasúti személyforgalom bonyolítására egy vasútállomás és egy vasúti megállóhely található a városban. A menetrend azonban meglehetősen gyér, a téli, turista szezonon kívüli időszakban napi két, a nyári időszakban pedig napi négy vonatpár közlekedik, ezek is csupán az Eger – Szilvásvárad szakaszon.

Kerékpáros közlekedés

Egész Heves megye vonatkozásában elmondható, hogy a kerékpárút ellátottságát a viszonylag szigetszerű szakaszok jellemzik. A kerékpárút hálózat kiépítése a városok környezetében hiányos, jelentős bővítésre szorulnak a városokon átívelő szakaszok, és a városokba vezető szakaszok.

---

⁹ Forrás: TeIR KSH-TSTAR, 2017

A jelenleg hatályos Országos Területrendezési Tervben (OTrT) szereplő kerékpárút törzshálózat Bélapátfalvát érintő szakasza a 22. számú, Bükki kerékpárút: Ózd – Dédestapolcsány – Szilvásvárad – Bélapátfalva – Eger. Azonban az OTrT szerint ezen térségi jelentőségű kerékpárút nyomvonalának vonalvezetése nem megfelelő, kiépítése még várat magára.

1.5.2. Hulladék gazdálkodás

Bélapátfalva Város területén a települési szilárd hulladék gyűjtését, szállítását az NHSZ Észak-Kom Nonprofit Kft., mint közszolgáltató alvállalkozójaként az Egri Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. végzi. A közszolgáltatás részeként – a települési szilárd hulladék szállítása mellett – a cég végzi a házhoz menő szelektív és zöldhulladék gyűjtését, igény alapú lomtalanítást, valamint konténeres hulladékszállítást.

Az éves szinten elszállított mintegy 1,015 tonna települési hulladék 77,9%-a származik a lakosságtól, 22,1%-a pedig az egyéb (gazdaság, közsféra) szervezetektől.

	2014	2015	2016	2017	2018
Bélapátfalva	0,49%	0,20%	3,25%	5,28%	9,31%
Bélapátfalvai járás	0,87%	0,81%	1,63%	3,21%	7,30%
Heves megye	2,23%	3,67%	5,24%	6,81%	10,16%
Észak-Magyarország	1,75%	3,39%	7,38%	9,39%	14,40%
Magyarország	7,85%	9,43%	11,93%	13,87%	14,35%

A lakosságtól elszállított települési hulladék mennyiségén belül az elkülönített gyűjtésből származó hulladék mennyiségének aránya¹⁰

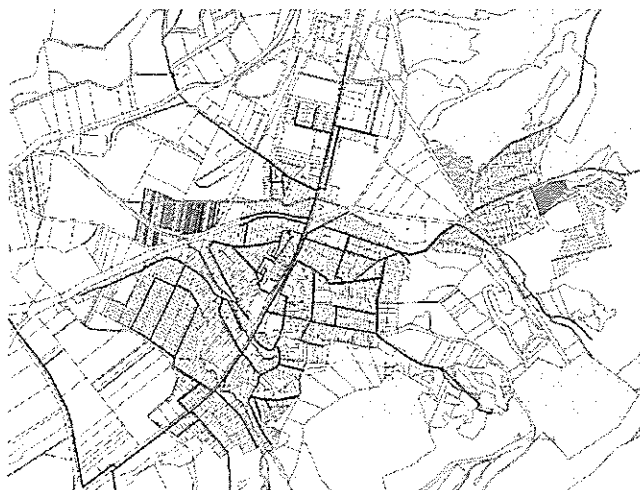
2018-ban az elszállított hulladék 9,31%-a származott szelektív gyűjtésből, mely arány jóval elmarad az országos 14,35%-os aránytól. A vizsgált 5 év vonatkozásában azonban elmondható, hogy míg országos viszonylatban az arány csaknem megduplázódott, addig Bélapátfalván 19 szeresére növekedett. Ezen növekedés hátterében a lakosság környezettudatosságának javulása mellett a közszolgáltató házhoz menő szelektív hulladékszállítási szolgáltatása állhat.

1.5.3. Víziközművek

Ivóvíz ellátás

Bélapátfalva vezetékes ivóvízellátása megfelelő. Az közüzemi ivóvízvezeték-hálózat jellemzően körvezetékes, döntően KM-PVC csőből készült, a hálózat hossza 27,5 km¹¹. A rendszer állami tulajdonban van, üzemeltetője az Észak-Magyarországi Regionális Vízmű Zrt. Kazincbarcikai központtal, területi központja pedig bélapátfalvai üzemegységként Bélapátfalván található.

A város a Mónosbél Karsztakna felől; a Mónosbél – Bélapátfalva DN 250 szállító fővezetéken, valamint a Bélapátfalva Karszttáró, és a Bélapátfalva Apátsági forráscsoport kevert vizét az Apátság - Bélapátfalva DN 200 és a Karszttáró - Bélapátfalva DN 200 szállító fővezetéken keresztül kapja az ivóvizet.

¹⁰ Forrás: TeIR, KSH

¹¹ Forrás: TeIR KSH-TSTAR, 2017

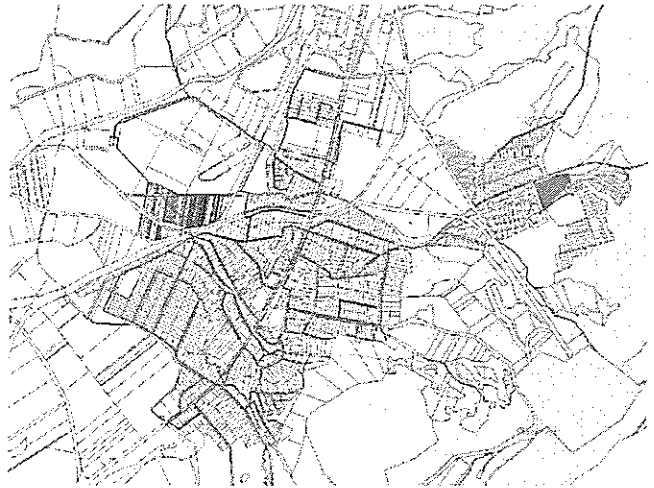
A hálózatba kapcsolt 1.012 fogyasztónak éves szinten szolgáltatott 91.530 m³ ivóvíz 75,7 %-át a háztartási fogyasztók, 24,3 % az egyéb (gazdaság, közszféra) fogyasztók használják fel¹². Azon lakosok ellátása érdekében, akik ingatlanjában nem elérhető a vezetékes ivóvíz szolgáltatás, 10 db¹³ közkifolyó üzemel a városban.

Szennyvíz elvezetés, -kezelés

Bélapátfalva belterületén a szennyvízcsatorna hálózat csaknem 100%-os kiépítettségű, a hálózat 16 km hosszú, anyaga részben NA 200 és NA 300 beton, részben DN 200 KG PVC. A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások száma 953¹⁴.

Az elszállított szennyvíz kezelésére 1974-ben létesült egy 1200 m³/nap kapacitású szennyvíztisztító telep. A telepre éves szinten beérkező mintegy 81.000¹⁵ m³ szennyvíz 100%-ban mechanikai, biológiai és III. tisztítási fokozaton megy keresztül. A tisztított víz befogadója a Lófőtetői patak.

A szennyvízhálózat és a tisztítótelep önkormányzati tulajdonban van, üzemeltetője az Észak-Magyarországi Regionális Vízmű Zrt.

A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére az önkormányzat által kötött közszolgáltatási szerződés keretében kerül sor. A közszolgáltatás teljesítésére jogosult és kötelezett közszolgáltató az ingatlanokon keletkező nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvizet a bélapátfalvai szennyvíztisztító telep szennyvízfogadó műtárgyában helyezi el. A településről közvetlenül a szennyvíztisztító telepre szállított folyékony hulladék mennyisége éves szinten mintegy 1.000¹⁶ m³.

1.5.4. Energiaellátás

A város energiaigényét, ma még jellemzően a „hagyományos” vezetékes és vezeték nélküli energiahordozókkal elégítik ki, a megújuló energiahordozók nagyobb mértékű hasznosítása még nem általános.

Az energiaszolgáltatás a kiépített egységes országos alaphálózati (szénhidrogéneknél szállító és villamosenergia vonatkozásában átviteli hálózati) rendszerek segítségével Bélapátfalván megoldott, amelyekhez tartozó hálózati nyomvonalak a város területén is áthaladnak.

Villamosenergia ellátás

Villamosenergiával a település lakásállománya szinte kivétel nélkül ellátott, a szolgáltatás más közműszolgáltatásokkal ellentétben a Gyári-tó környéki zártkerti ingatlanok esetén is elérhető.

Bélapátfalva a villamos energiát, a Heves megye ellátásának gerincét alkotó 132 kV-os főelosztóhálózat részeként üzemelő, Eger Észak – (Borsodnádasd)-Bélapátfalva távvezeték felhasítási pontján keresztül betáplált 132/22 kV-os transzformátor állomáson keresztül kapja. A kisméretű villamos energia-

¹² Forrás: TeIR KSH-TSTAR, 2017

¹³ Forrás: TeIR KSH-TSTAR, 2017

¹⁴ Forrás: TeIR KSH-TSTAR, 2017

¹⁵ Forrás: TeIR KSH-TSTAR, 2017

¹⁶ Forrás: TeIR KSH-TSTAR, 2017

elosztóhálózat hossza 22,2 km¹⁷. Az átviteli hálózatot a MAVIR Zrt. üzemelteti, a város fogyasztóinak villamosenergia-ellátását az ELMŰ-ÉMÁSZ Hálózati Kft biztosítja.

A település 1470 fogyasztójának éves szinten szolgáltatott 3.434 MWh villamos energia 62,8 %-át a háztartások, 37,2 %-át pedig az egyéb (gazdaság, közsféra) fogyasztók használják fel¹⁸.

A város közterületein a közlekedés-, köz- és vagyonbiztonság érdekében villamos üzemű közvilágítási rendszer üzemel. A rendszer passzív elemeinek tulajdonosa az ÉMÁSZ Hálózati Kft., a rendszer aktív elemeinek pedig az ÉMÁSZ Nyrt, a rendszert szintén az ÉMÁSZ Nyrt üzemelteti szolgáltatási szerződés keretében.

Gázellátás

A vezetékes gáz szolgáltatás Belpátfalva egész belterületi részén elérhető.

A város a vezetékes földgázt a 214-es számú Fedémes – Belpátfalva, országos jelentőségű, nagynyomású földgázszállító vezetéken keresztül kapja. Ezen vezeték Belpátfalva külterületén található gázátadó állomáson keresztül látja el középnyomáson az ipari parkot és kisnyomáson a települést. A lakosságot és az ipari parkot ellátó összes gázcsőhálózat hossza 20,9 km¹⁹, a rendszer tulajdonosa és üzemeltetője a TIGÁZ Tiszántúli Gázszolgáltató Zrt, míg a nagynyomású földgázszállító vezeték az FGSZ Földgázszállító Zrt. (MOL-csoport) üzemelteti.

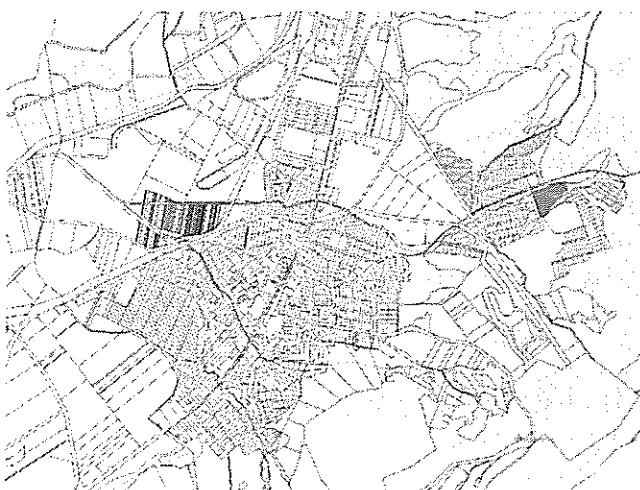
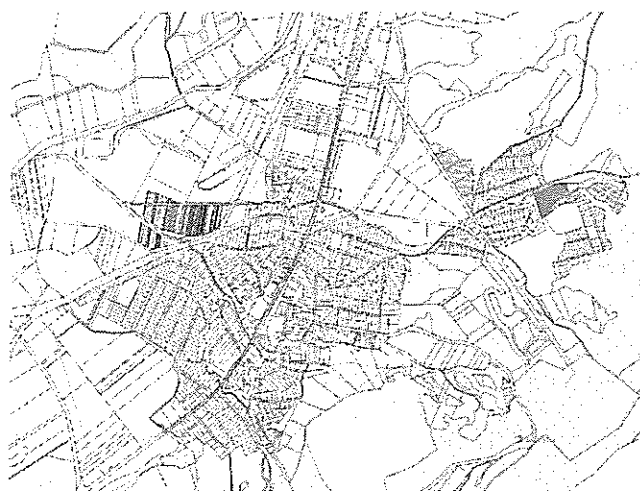
A település 984 fogyasztójának (ebből háztartási fogyasztó 912) éves szinten szállított mintegy 1.755 ezer m³ földgáz 63,5%-át a háztartási fogyasztók, 36,5%-át pedig az egyéb (gazdaság, közsféra) fogyasztók használják fel²⁰.

Megújuló energiaforrások hasznosítása

Magyarország területén elérhető megújuló energiaforrás a szélenergia, a napenergia, a vízenergia, a biomassza és a geotermikus energia. Ezek előfordulása az ország területén nem egyenletes, befolyásolja a földrajzi elhelyezkedés, a topográfia, a légköri viszonyok, valamint a felszín alatti geológiai adottságok.

Szélenergia

A szélenergia előfordulási mértékét a topográfiai és légköri viszonyok erőteljesen befolyásolják, ezért eltérő az ország területén a szélenergia hasznosíthatóság mértéke. A meteorológiai adatok és mérések alapján az OMSZ rögzítette a hasznosítás lehetőségének területi vetületét.

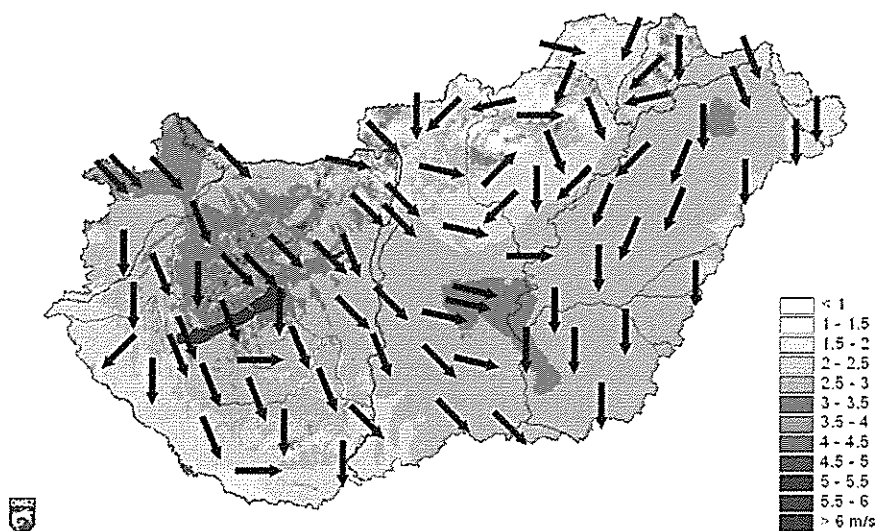

¹⁷ Forrás: TeIR KSH-TSTAR, 2017

¹⁸ Forrás: TeIR KSH-TSTAR, 2017

¹⁹ Forrás: TeIR KSH-TSTAR, 2017

²⁰ Forrás: TeIR KSH-TSTAR, 2017

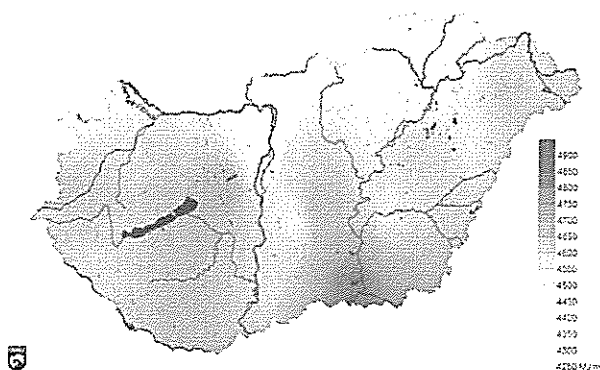
Az évi átlagos szélességek [m/s] és az uralkodó szélirányok Magyarországon (2000-2009)²¹

Látható, hogy Bélapátfalva területén az átlagos szélesség mértéke alacsony, így nem tartozik a szélenergiát kedvezően hasznosítható területekhez.

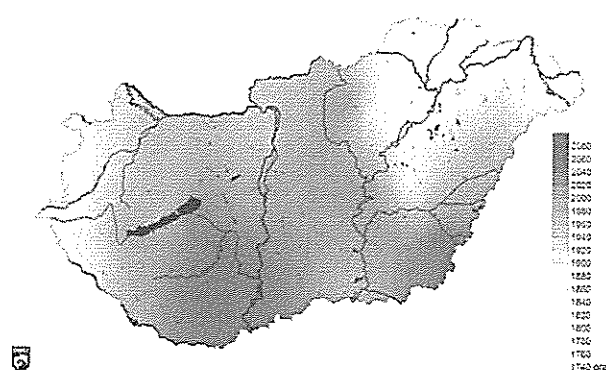
A hazai energiapolitikának nem is célja támogatni a szélenergia hasznosítását, mivel a termelés-fogyasztás kiegyenlítését biztosító beruházás költségigénye és az azzal előállítható energia ára a szél erőművel termelt energia árát az értékesítési lehetőség határa fölé emeli. Továbbá a hazai szabályozás a szélenergia hasznosítását szolgáló szél erőmű-park telepítési lehetőségét műszakilag olyan mértékben korlátozza, hogy szinte az egész ország területén a közcélú energiatermelést szolgáló szél erőmű-park telepítése ellehetetlenült.

Napenergia

A szélenergiához hasonlóan, a hasznosítható napenergia mértékét szintén befolyásolják a földrajzi és meteorológiai adottságok. A meteorológiai adatok és mérések alapján, a napenergia hasznosítás lehetőségének területi vetülete is rögzítésre került.

A globálisugárzás (MJ/m²) átlagos évi összege Magyarországon (2000-2009)²²

Az évi átlagos napfénytartam (óra) Magyarországon az 1971-2000 közötti időszak alapján²³

A térképek jelzik, hogy az ország mely térségeiben lehet hatékonyabban hasznosítani a nap energiáját, látható, hogy Bélapátfalva területén általánosan 1850-1900 a maximálisan hasznosítható éves napos órák száma, amelyek hasznosíthatóságát célszerű is igénybe venni.

²¹ Forrás: www.met.hu

²² Forrás: www.met.hu

²³ Forrás: www.met.hu

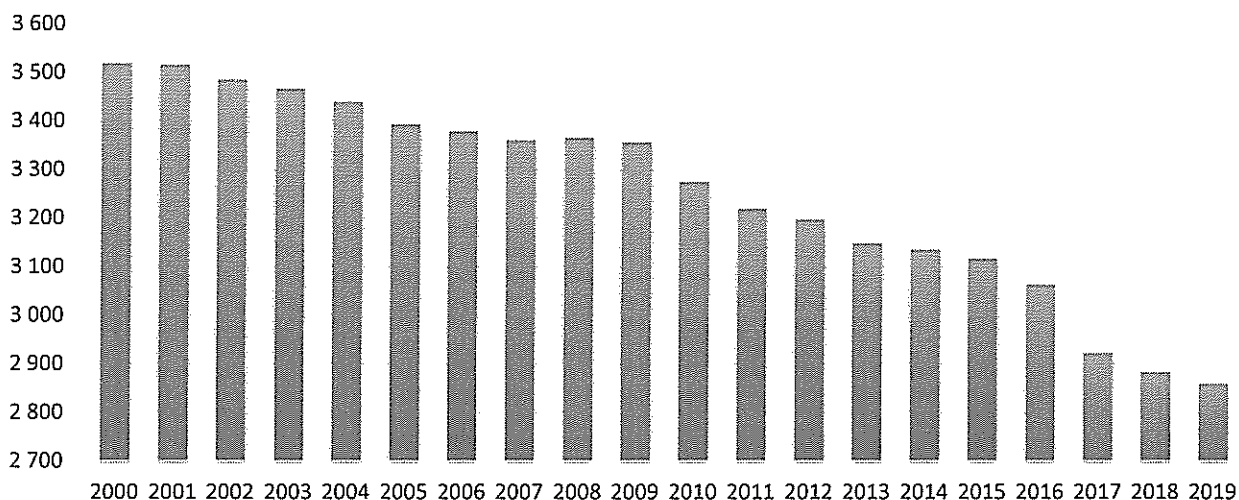
Különböző településeken látható, hogy a napenergia hasznosítása helyi jelentőséggel bír, a házi hasznosítása egyre növekszik. A településeken kisebb-nagyobb számban egyre több magán és önkormányzati telken lehet látni napenergiát hasznosító berendezést, ahol az ad-vesz rendszerrel a fenntartási költségeiket csökkenthetik.

A napenergia hasznosítással a közcélú energiatermelés is egyre több településen kerül előtérbe. A 0,5 MW alatti naperőmű-park esetében a hálózati csatlakozás középvezületen megoldható és egyeztetni csak a hálózati engedélyes szolgáltatóval kell. A nagyobb teljesítményű közcélú energiatermelés esetén, a termelt energia továbbszállítása viszont már a 132 kV-os főelosztó hálózaton történik, így a hatályos területrendezési tervekbe való illesztése is szükséges. Ennek kijelölését a településrendezési eszközökben kell megoldani, különleges beépítésre szánt, vagy beépítésre nem szánt speciálisan megújuló energiahordozó termelésre kijelölt, esetleg speciális ipari gazdasági terület szükséges. Az 5-50 MW kapacitásig a megyei, illetve kiemelt térségi területrendezési tervekbe, ezt meghaladó, 50 MW felett már az országos területrendezési eszközökbe való beillesztést is meg kell oldani.

1.6. Társadalom

Demográfiai adatok

Bélapátfalva állandó lakossága a vizsgált 20 éves időintervallumban folyamatosan csökken. Míg 2000-ben még 3519 fő volt az állandó lakosság száma, addig mára (2019-re) ez a szám mintegy 660 fővel 2859 főre csökkent. A lakosságszám adatokból látható, hogy 3 időszakban indul meg, illetve tapasztalható nagyobb mértékű lakosságszám csökkenés, 2001-et, 2009-et és 2016-ot követően. Ezen folyamatok mögött, illetve a folyamatok kiváltójaként, vélhetően rendre a bélapátfalvai cementgyár bezárása, a 2008-2009-es gazdasági válság, illetve a módszertani otthon kitagolása azonosítható.

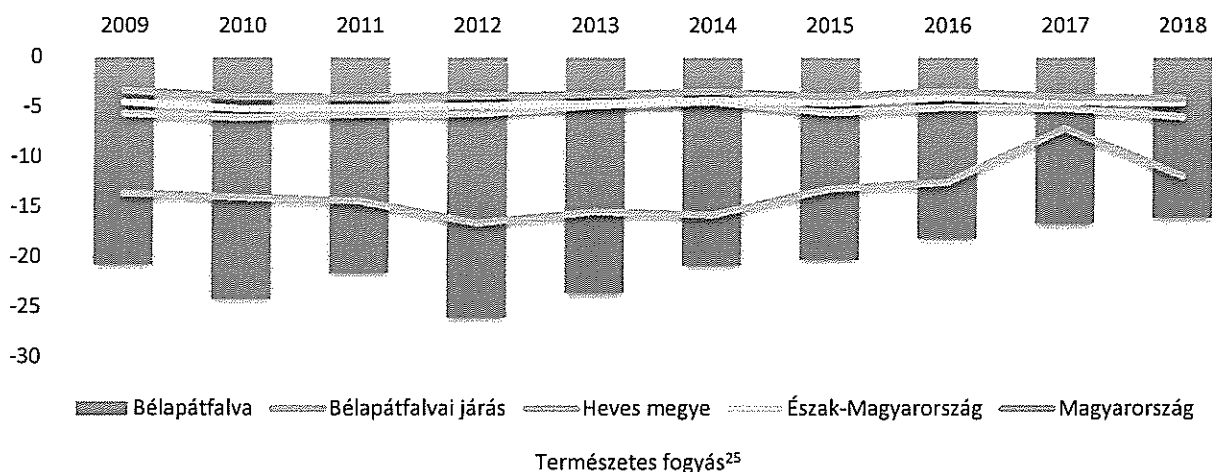

Bélapátfalva állandó lakosságának változása²⁴

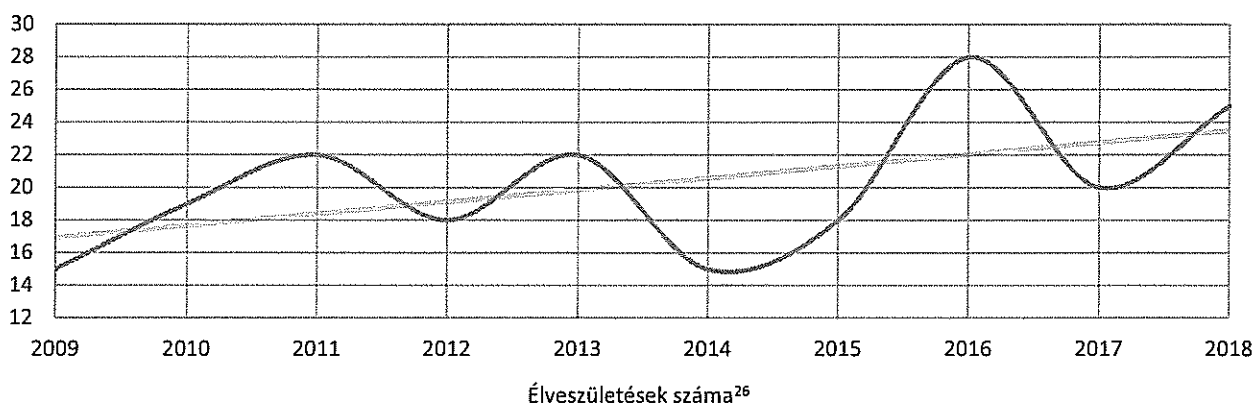
A lakosságszám csökkenésnek, a fentiekén túl, másik meghatározó tényezője a születések és halálozások számának 1000 főre vetített értékének, azaz a természetes szaporodásnak, esetünkben fogyásnak a kiemelkedő értéke. Látható, hogy a vizsgált 10 éves időszakban értéke folyamatosan meghaladja a területi értékeket, azonban míg a területi értékek (megyei, regionális, országos) a vizsgált időszakban stagnálnak, illetve enyhe romlást mutatnak, addig Bélapátfalva esetében 2012-óta folyamatos a javulás ezen mutató esetében.

²⁴ Forrás: BM NYHÁT

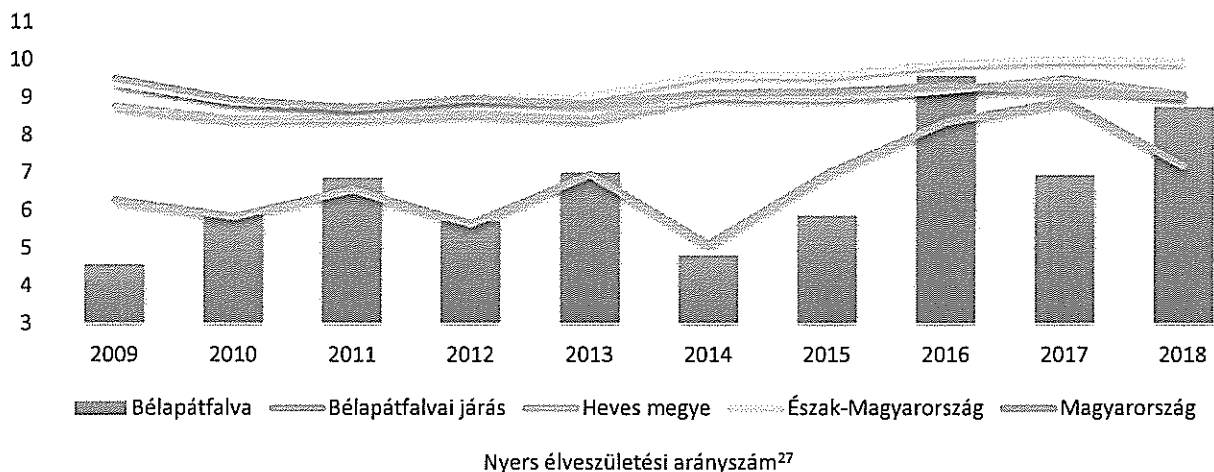

A természetes fogyás értékének javulását okozza az élve születések számának emelkedése. A vizsgált tíz éves időintervallumon belül látható, hogy a születésszám folyamatosan, olykor nagy mértékben változik. A trendet tekintve azonban egyértelmű az enyhe emelkedés, a vizsgált időszakra elmondható, hogy átlagosan évente mintegy 0,7 fővel emelkedik az élveszületések száma.

Az élveszületések számának emelkedésével összhangban, emelkedik Bélapátfalva esetében a nyers élveszületési arányszám, azaz az élve születések 1000 lakosra vetített száma is. Ezen mutató 2011-től szintén emelkedik mind megyei, mind regionális, mind országos viszonylatban, azonban Bélapátfalva esetében ezen emelkedés sokkal nagyobb ütemű.

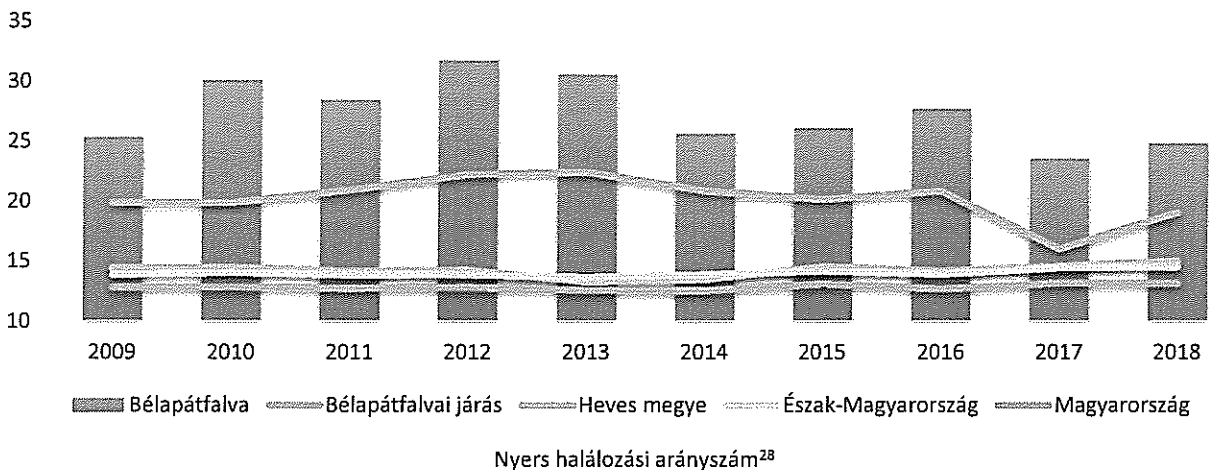

²⁵ Forrás: KSH

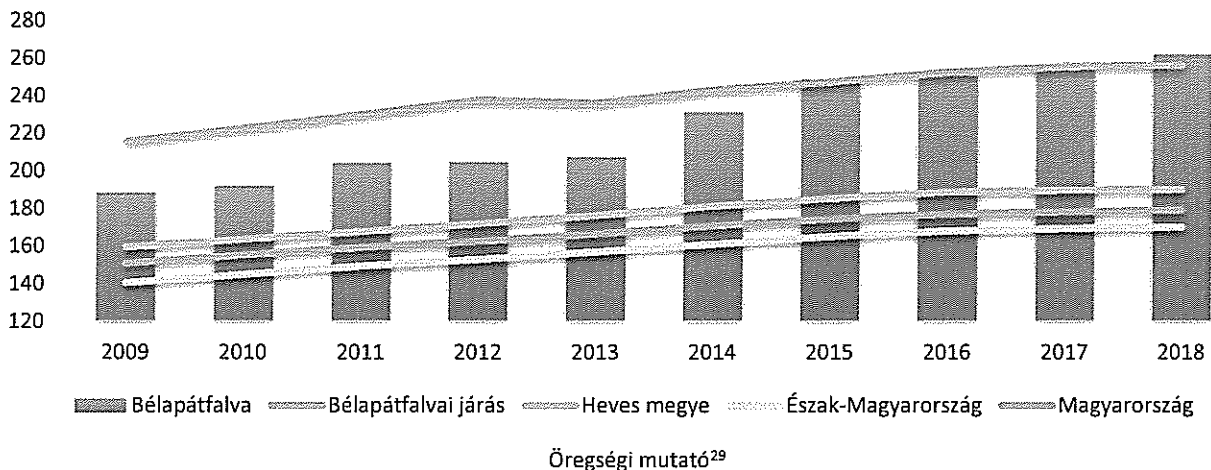
²⁶ Forrás: KSH

²⁷ Forrás: KSH

A természetes fogyás értékének javulásához a születések számának emelkedésén túl a nyers halálozási arányszám, azaz a halálozások 1000 főre vetített átlagának javulása is hozzájárul. Míg ezen mutató átlagos értéke Bélapátfalva vonatkozásában 2012 óta egyértelműen javulást, csökkenést, addig a területi értékek (megyei, regionális, országos) értékek 2013 óta enyhén romló, emelkedő tendenciát mutatnak.

A 100 0-14 éves lakosra jutó 60-x évesek számát, vagyis az öregségi mutató értékét tekintve, a vizsgált 10 éves időintervallum alapján látható, hogy értéke annak ellenére folyamatos emelkedést mutat, hogy emelkedik a születésszám. A mutató emelkedésének üteme meghaladja a területi értékek emelkedésének ütemét, értéke 2018-ban rendre 37,9%, 54,09%, 46,29%-kal meghaladja a megyei, regionális és országos értéket, míg ezen eltérések 2009-ben csak 17,99%, 33,98%, 24,74% voltak.

Összességében elmondható, hogy Bélapátfalva lakossága folyamatosan csökken, a természetes fogyás értéke meghaladja a területi értékeket, az öregségi mutató értéke magas és évről évre romlik, tehát a város az átlagnál jobban ki van téve az elnéptelenedés és előregedés veszélyének.

Kisebbségek

A Bélapátfalván élő etnikai és nemzetiségi kisebbséghez tartozók aránya a legutóbbi népszámlálási adatok alapján 7,94%, mely érték a járási (5,18%) és országos (6,59%) adatokhoz képest magasnak mondható, azonban alacsonyabb az Észak-magyarországi 9,24%-os értéktől. A kisebbséghez tartozókon belül a legnagyobb arányban az etnikai kisebbséghez tartozó cigány (romani, beás) népesség száma a legmagasabb (227 fő), míg a valamilyen nemzeti kisebbséghez tartozók száma összesen 25 fő. A hazai nemzeti kisebbségek közül a német (13 fő), a román (7 fő) és a szlovák (5 fő) népességhez tartozók élnek a városban, arányuk

²⁸ Forrás: KSH

²⁹ Forrás: KSH

azonban elmarad az országos adatokhoz képest. Megjegyzendő, hogy a népszámlálási adatok alapját az önmagukat saját bevallásuk alapján kisebbséghez tartozónak valók száma képezi, ezért e mutató nem teljesen mutat valós képet, valószínű, hogy arányuk a kimutatott adatokhoz képest magasabb.

Vallás

A vallási közösségek közül a városban egyértelműen meghatározó szerepe van a Római Katolikus Egyháznak. A lakosság 51,33%-a vallotta magát római katolikusnak a legutóbbi népszámlálás alkalmával, mellettük jelentősebb számban a reformátusok fordulnak elő, akik a lakosság 5,24%-t képviselik.

1.7. A gazdasági erő milyensége (a vállalkozók és a munkavállalók)

Bélapátfalvai Ipari Park

Bélapátfalva és a Bélapátfalvai járás gazdasági központja, és az önkormányzat legfőbb gazdaságfejlesztési eszköze a Bélapátfalva Ipari Park. A park üzemeltetője a 66,64%-ban Bélapátfalva Város Önkormányzatának tulajdonában lévő Bélkő Nonprofit Területfejlesztési Kft. (A Kft. további 33,36%-os tulajdoni hányada a Bélapátfalvai járás többi települése között oszlik meg, tehát a Kft. 100%-os önkormányzati tulajdonban áll.) A társaság többek között célul tűzte ki, hogy munkahelyteremtés és szerkezetátalakítás által növelje a térség gazdasági esélyét, valamint, hogy a Bélapátfalvai Ipari Park a Nyugat-Bükki térség meghatározó gazdaságszervező tényezőjévé váljon. Célja továbbá a népességmegtartás, és a település központi szerepkörének növelése.

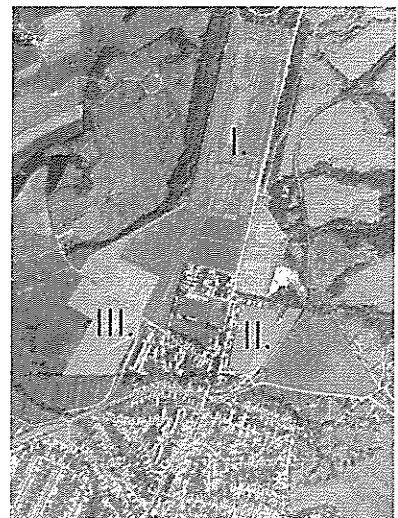
A település, illetve a környék nagy részének munkát adó cementgyár bezárása után, a bélapátfalvai önkormányzat – a keletkezett munkanélküliséget enyhíteni szándékozó céllal – pályázott az ipari park címre, majd 2001-ben el is nyerte azt. A park az egykori Bélapátfalvi Cementgyár területén fekszik, tehát jellegét tekintve rekultivációs ipari parknak minősül.

A mintegy 75 ha-os ipari park három ütemben jött létre/alakult ki:

I. ütem: az ún. új cementgyár területe, melynek tulajdonjogát 2003. január 1-ével az egykori cementgyár tulajdonosa ajándékozás útján átruházta a Bélkő Területfejlesztési Kft.-ra. A terület infrastruktúrájának felújítása pályázati forrásból jelenleg zajlik.

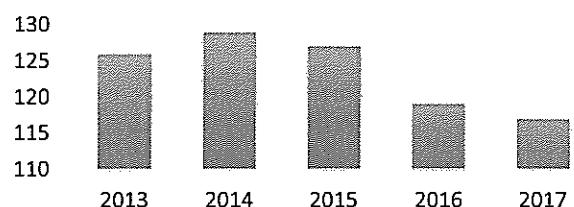
II. ütem: az ún. régi cementgyár területe, illetve a már betelepült vállalkozások egy részének telephelyei. Ezen a területen a cementgyári létesítmények 1999-ben kerültek elbontásra, majd 2000-ben termőföld ráterítésével lett rendezve a terep. A második ütem iparterületeinek infrastrukturális ellátottsága kielégítő.

III. ütem: egy zöld mezős terület, mely a már betelepült és jelenleg is működő vállalkozásoknak nyújt terjeszkedési, bővítési lehetőséget.

Vállalkozások, munkaadók

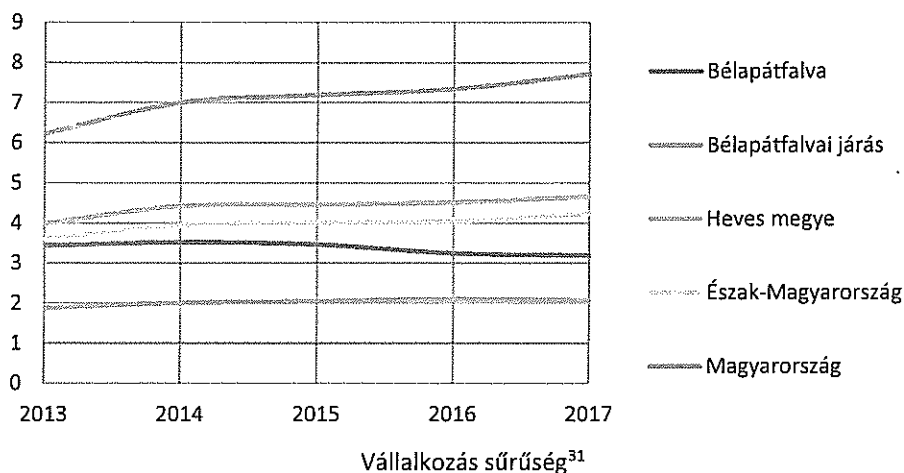
A Bélapátfalván működő vállalkozások számának időbeli változását megvizsgálva látható, hogy számuk 2014 óta folyamatosan csökken, míg 2014-ben 129, addig 2017-ben már csak 117 vállalkozás működött a városban. Láthatóan csökken a vállalkozói aktivitás a városban.

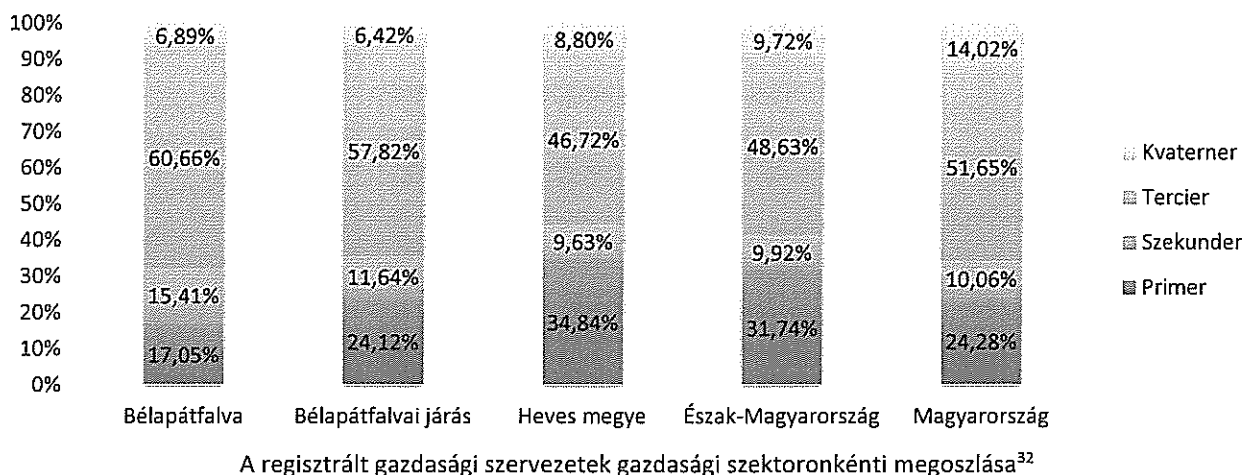
Működő vállalkozások száma³⁰

³⁰ Forrás: TeIR KSH-TSTAR; KSH

A vállalkozás sűrűség értékét megvizsgálva látható, hogy Bélapátfalván annak ellenére csökken a vállalkozói aktivitás, hogy a területi adatok éppen az ellenkezőjét mutatják. Míg 2013-ban az egy négyzetkilométerre eső vállalkozások száma Bélapátfalva (3,4 db/km²) esetében közel megegyezett a megyei (3,9 db/km²) és regionális (3,6 db/km²) adattal, addig 2017-re már elmarad tőlük (Bélapátfalva 3,1 db/km², Heves megye 4,6 db/km², Észak-Magyarország 4,2 db/km²).

A nemzetgazdasági áganként vizsgálva a regisztrált gazdasági szervezetek arányát látható, hogy Bélapátfalván jellemzően a gazdaság tercier szektorát, azaz a szolgáltató szektort képviselő vállalkozások vannak jelen. Szintén a területi átlagokat meghaladó arányban működnek a szekunder szektort, azaz a feldolgozóipart képviselő vállalkozások, viszont átlag alatti a primer szektorban, azaz a nyersanyagtermelésben tevékenykedő, és kvarterner szektorban, azaz a magas hozzáadott szellemi értéket képviselő vállalkozások aránya.

Vállalkozási demográfia szerint vizsgálva a Bélapátfalván működő vállalkozások számát megállapítható, hogy az 1-9 fős működő vállalkozások, azaz mikrovállalkozások aránya (94,87%) nem sokkal marad el a területi arányoktól (Heves megye 95,56%; Észak-Magyarország 95,67%; Magyarország 95,09%). Ugyan ez mondható el a kisvállalkozások, azaz a 10-50 fős vállalkozások esetében (Bélapátfalva 3,42%; Heves megye 3,71%; Észak-Magyarország 3,57%; Magyarország 4,06%). Közepes vállalkozások, azaz az 50-250 fős vállalkozások esetében Bélapátfalva vonatkozásában a 1,71%-os arány szignifikánsan magasabb a területi arányoknál (Heves megye 0,61%; Észak-Magyarország 0,64%; Magyarország 0,71%). Nagy vállalkozás viszont nem működik a városban.³³

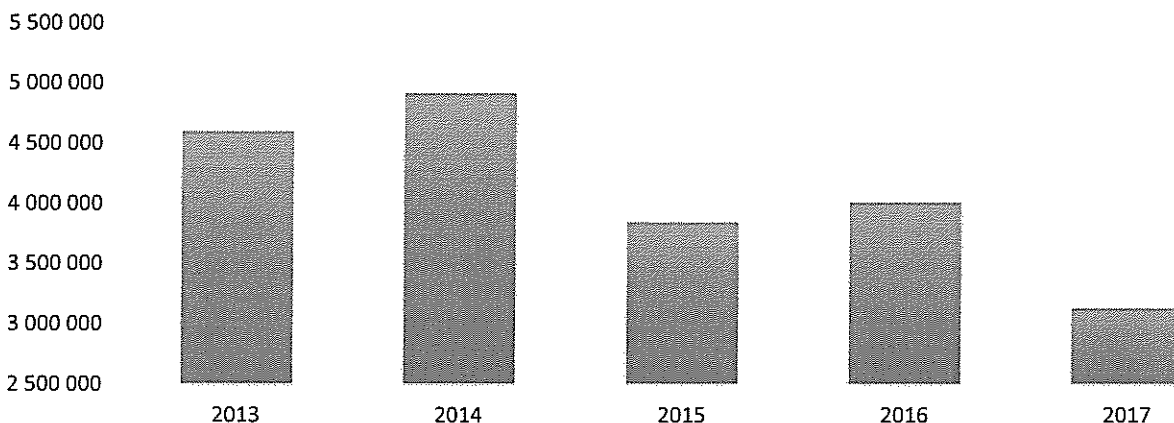
³¹ Forrás: TeIR KSH-TSTAR

³² Forrás: KSH (2019)

³³ Forrás: TeIR KSH-TSTAR

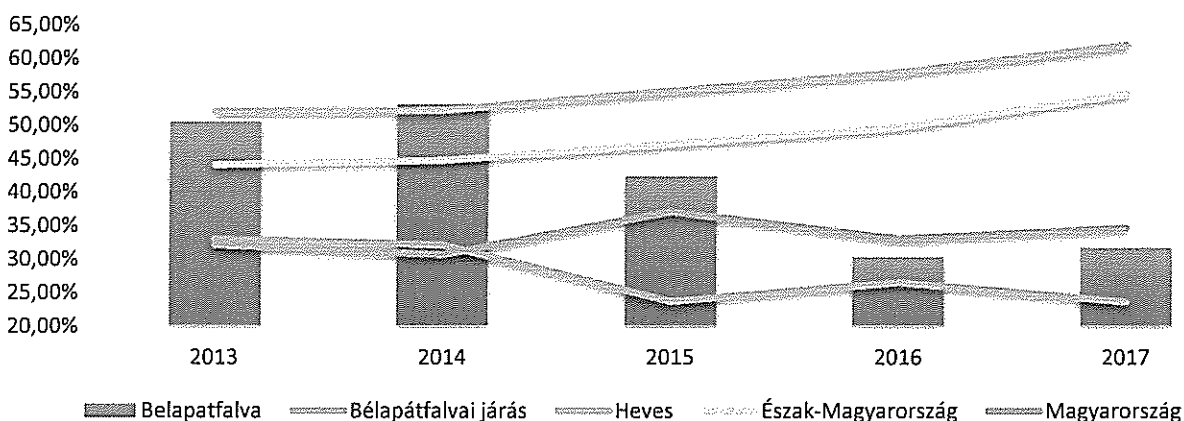
(KKV besorolásnál csak a létszámadatok lettek figyelembe véve, az éves nettó árbevétel és a mérlegfőösszeg nélkül.)

A Bélapátfalván működő vállalkozások értékesítésből származó nettó árbevételét vizsgálva látható, hogy a működő vállalkozások számához hasonlóan 2014-óta csökken. Míg 2014-ben a vállalkozások az értékesítésből mintegy nettó 4,92 milliárd forintot realizáltak, addig 2017-ben már csupán 3,14 milliárd forintot.

Értékesítés nettó árbevétele (TAO eredmény-kimutatás; magyar számviteli szabályok szerint adózók, 1000 Ft)³⁴

A helyi vállalkozások export teljesítménye azonban, a vizsgált 5 éves időintervallumban jelentősen romlott. 2013-ban és 2014-ben az értékesítés nettó árbevételéből az export aránya (2013.: 50,61%; 2014.: 53,26%), még közel azonos volt a megyei aránnyal (2013.: 52,13%; 2014.: 52,32%) és meghaladta a regionális (2013.: 44,16%; 2014.: 44,85%) és az országos (2013.: 32,21%; 2014.: 30,78%) átlagot, 2016-ban és 2017-ben már valamennyi területi átlagnál alacsonyabb az exportteljesítmény (Bélapátfalva 31,81%; Heves megye 62,10%; Észak-Magyarország 54,81%; Magyarország 34,75%).

Értékesítés nettó árbevételéből: Export (TAO eredmény-kimutatás; magyar számviteli szabályok szerint adózók)³⁵

Bélapátfalva városban működő nagyobb munkaadók foglalkoztatotti adatait megvizsgálva látható, hogy a közsféra munkáltatók legalább akkora mértékben vannak jelen a munkaadói szerepkörben, mint a gazdasági szektor szereplői. Látható, hogy noha – foglalkoztatotti létszám tekintetében – két középvállalkozás működik a városban (84 illetve 70 fővel), a legnagyobb munkáltató mégis a közsfériből kerül ki, a maga 190 fős foglalkoztatott létszámával.

³⁴ Forrás: TeIR NAV-TAO

³⁵ Forrás: TeIR NAV-TAO

Munkáltató	Foglalkoztatott (fő) ³⁶	Profil
Texaid Kft.	84	textilfeldolgozás
Tometh Fémtechnika Kft.	70	fémipar
Szikra Ajtó-Ablak Kft.	27	fa nyílászárók gyártása, szauna technika
D-P Konzorcium Kft.	25	acélszerkezet építés, bontás
BOROSVILL Kft.	14	villanszerelés
VITO Kft.	10	fa-, építőanyag-, szaniteráru-nagykereskedelem
ÉRV Zrt.	n.a.	vízgyártás
Belga Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	n.a.	élelmiszer kiskereskedelem
HESI Sütőipari Kft.	n.a.	pékárú gyártás

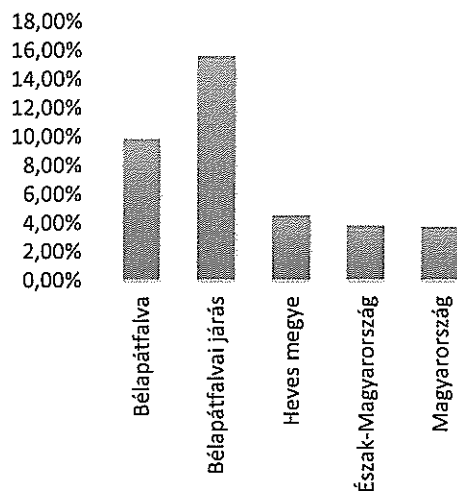
Bélapátfalván a magánszféra nagyobb munkaadóinak átlagos foglalkoztatotti létszáma az 2018-as üzleti évben

Munkáltató	Foglalkoztatott (fő)	Profil
Bélapátfalvai Idősek, Fogyatékosok Otthona	190 ³⁷	szociális ellátás
Bélapátfalva Város Önkormányzata; Bélapátfalvai Közös Önkormányzati Hivatal	13 23	általános közigazgatás
Heves Megyei Kormányhivatal Bélapátfalvai Járási Hivatala	na	általános közigazgatás
Bélapátfalvai Petőfi Sándor Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola		alapfokú oktatás
Bélapátfalvai Százszorszép Óvoda Bölcsőde és Konyha	22	kisgyermekkorai nevelés
Bélapátfalvi Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ	12	szociális ellátás

Bélapátfalván a közszféra nagyobb munkaadóinak foglalkoztatotti létszáma

Turizmus

A gazdaság tercier szektorán, azaz a szolgáltató szektoron belül a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás nemzetgazdasági ágban regisztrált vállalkozások arányát tekintve, látható, hogy a területi (megyei 4,54%; regionális 3,87%; országos 3,77%) arányokhoz képest kiemelkedően magas arányban, 9,84%-ban vannak jelen a városban azon vállalkozások, melyek valamilyen szinten a turizmushoz köthetők. Igaz, ez az arány elmarad a járási 15,64%-os aránytól, melyet adatot az ország egyik legkedveltebb kirándulóhelyének számító Szilvásváradon tevékenykedő vállalkozások emelnek meg³⁸.

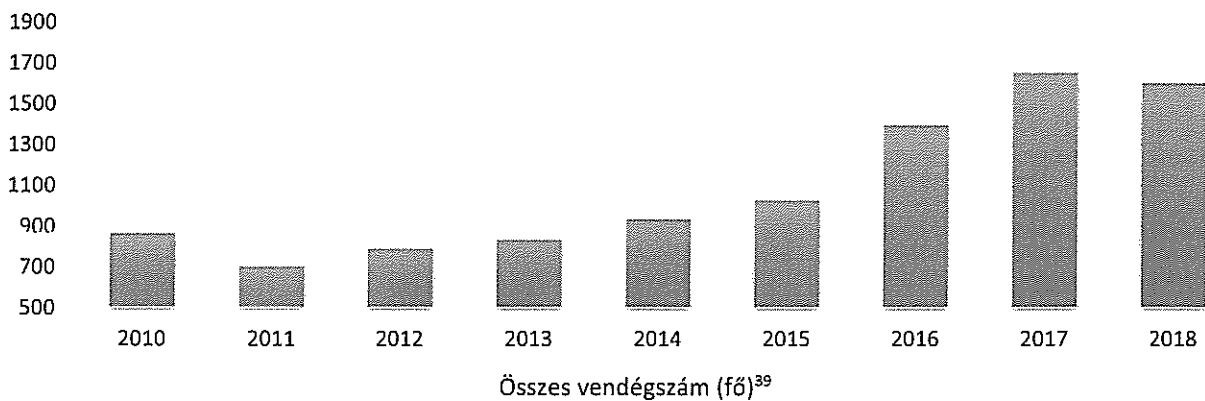

³⁶ Forrás: <https://e-beszamolo.im.gov.hu>

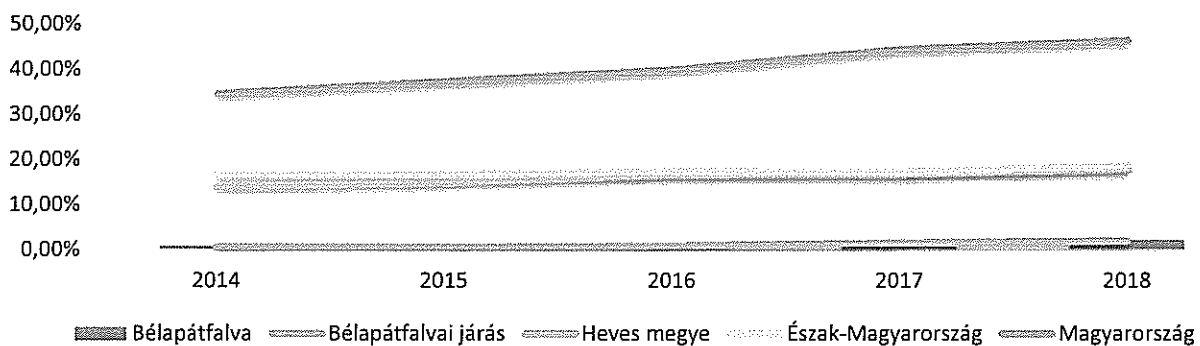
³⁷ Forrás: Az intézmény 2017 évi költségvetése

³⁸ Forrás: KSH

A Belpátfalván működő üzleti célú szálláshelyek összes vendégszámát tekintve látható, hogy 2011-től a vendégszám folyamatosan emelkedik, 2018-ban volt csak tapasztalható kisebb (49 fő) visszaesés.

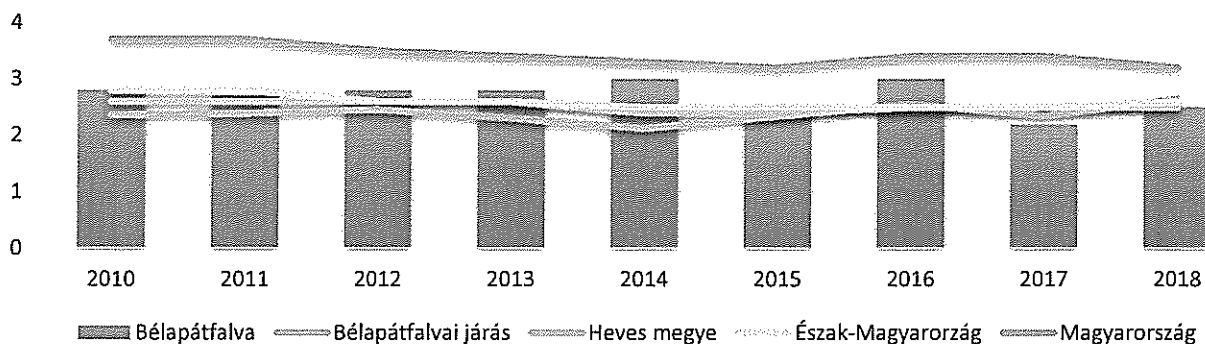

Az összes vendégszámból a külföldi vendégek arányát vizsgálva, látható, hogy Belpátfalvára a Belpátfalvai járáshoz hasonlóan a belföldi vendégforgalom a jellemző. A külföldi vendégek aránya, igaz 2014-ről 2018-ra gyakorlatilag megháromszorozódott az értéke, gyakorlatilag elenyésző a területi átlagokhoz képest. (2018-ban Belpátfalva:2,24%; Belpátfalvai járás: 1,99%; Heves megye: 17,94%; Észak-Magyarország: 18,72%; Magyarország: 46,45%)

Az összes vendégszámból a külföldiek aránya⁴⁰

A vendégek átlagos tartózkodási ideje, a vizsgált időszakban a megyei és regionális adatokkal viszonylag megegyezik, azokkal együtt mozog, viszont elmarad az országos átlagtól. (2018-ban Belpátfalva:2,5 nap; Belpátfalvai járás: 2,6 nap; Heves megye: 2,5 nap; Észak-Magyarország: 2,6 nap; Magyarország: 3,2 nap)

Vendégek átlagos tartózkodási ideje (nap)⁴¹

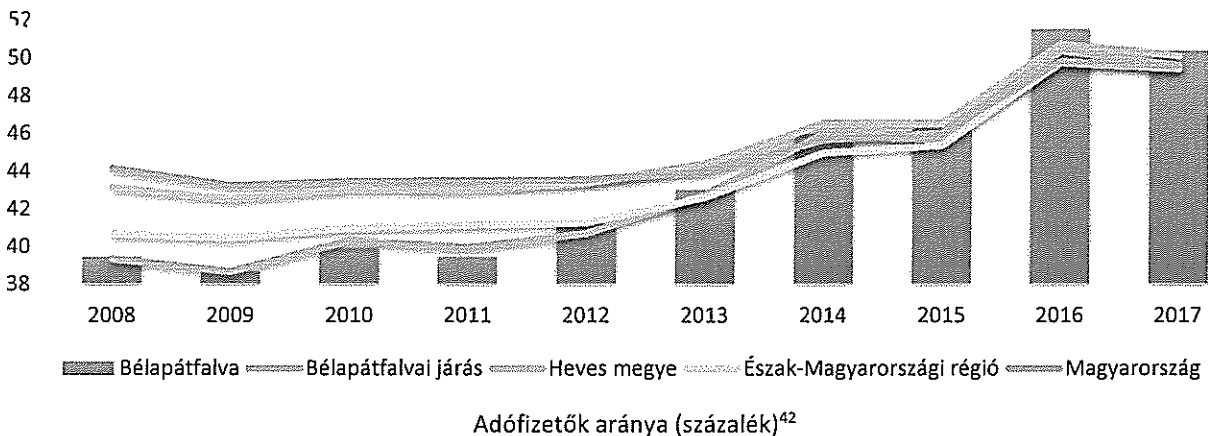
³⁹ Forrás: KSH

⁴⁰ Forrás: KSH

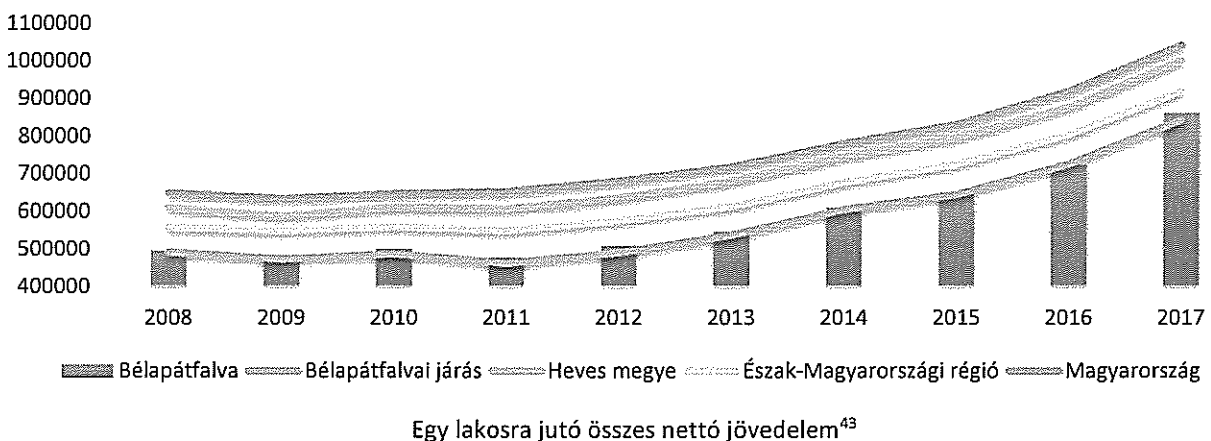
⁴¹ Forrás: KSH

Munkavállalók, munkanélküliség

Bélapátfalva lakosságából az SZJA alapot képező jövedelemmel rendelkezők száz állandó lakosra vetített számának, azaz az adófizetők arányának vizsgálatából látható, hogy a 2008-2009-es gazdasági válságot követő 38,72%-os mértékről 2016-ra az összes területi érték meghaladó értékre 51,54%-ra emelkedett. Ezen rekordmagas foglalkoztatási szint 2017-re ugyan csökkent, azonban ezen csökkenés minden területi adat esetében megfigyelhető ezért a Bélapátfalvai érték (50,4%) még mindig meghaladja némileg a területi adatokat (Heves megye: 50,13%, Észak-Magyarországi régió: 49,44%; Magyarország: 49,57%).

A jövedelemviszonyokat vizsgálva látható, hogy Bélapátfalva esetében az egy főre jutó összes nettó jövedelem a 2011-es mélypontot (478 197 Ft) követően folyamatosan emelkedik, a területi adatok emelkedésének ütemében. Azonban az is látható, hogy a nettó jövedelmek jelentősen elmaradnak a területi adatoktól. 2017-re mintegy 80%-kal, 862 267 Ft-ra emelkedett 2011-hez képest a nettó átlagkeresett, de még így is jelentős a lemaradás a megyei 1 003 319 Ft-os, a regionális 920 575 Ft-os, és az országos 1 043 113 Ft-os adathoz képest.

Az egy lakosra jutó nettó jövedelem alacsony szintje valószínűleg kapcsolatban van azzal, hogy Bélapátfalván a jelentősebb munkáltatók között szerepelnek a község szervezetei, akik esetében a bérszínvonal elmarad a gazdasági szektor bérszínvona mögött.

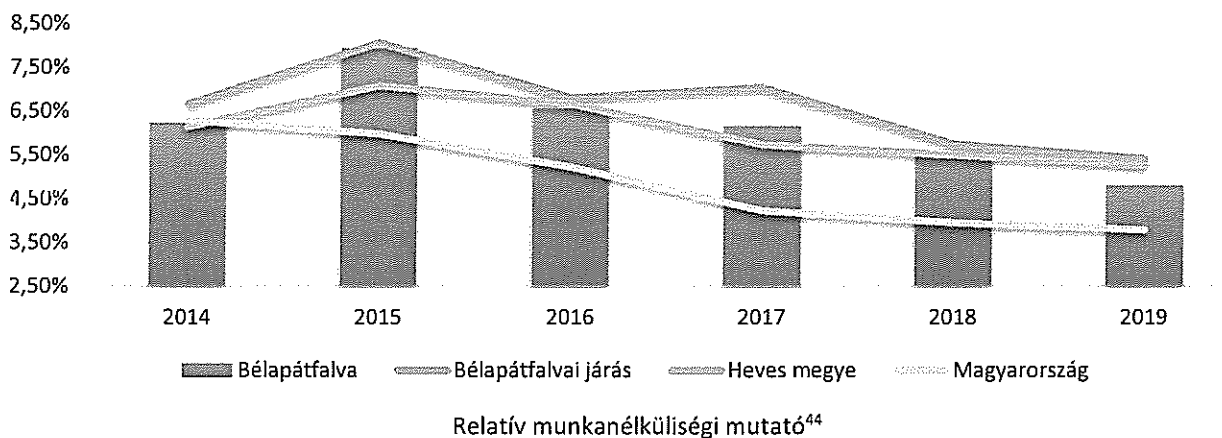
A munkanélküliségi adatokat megvizsgálva, látható, hogy a munkanélküliség relatív mutatója (a nyilvántartott álláskeresők száma a munkaképes korú lakosság (15-64 éves férfiak és 15-64 éves nők száma) számához viszonyítva), a vizsgált 6 éves időintervallumon, a 2015-ös 7,94%-os maximum után folyamatosan csökken, 2019-re már csak 4,81%. Ugyanakkor 2019-ben már a megyei 5,27%-os munkanélküliségi mutató alá csökkent, viszont elmarad az országosan mért 3,79%-os értéktől.

⁴² Forrás: TeIR

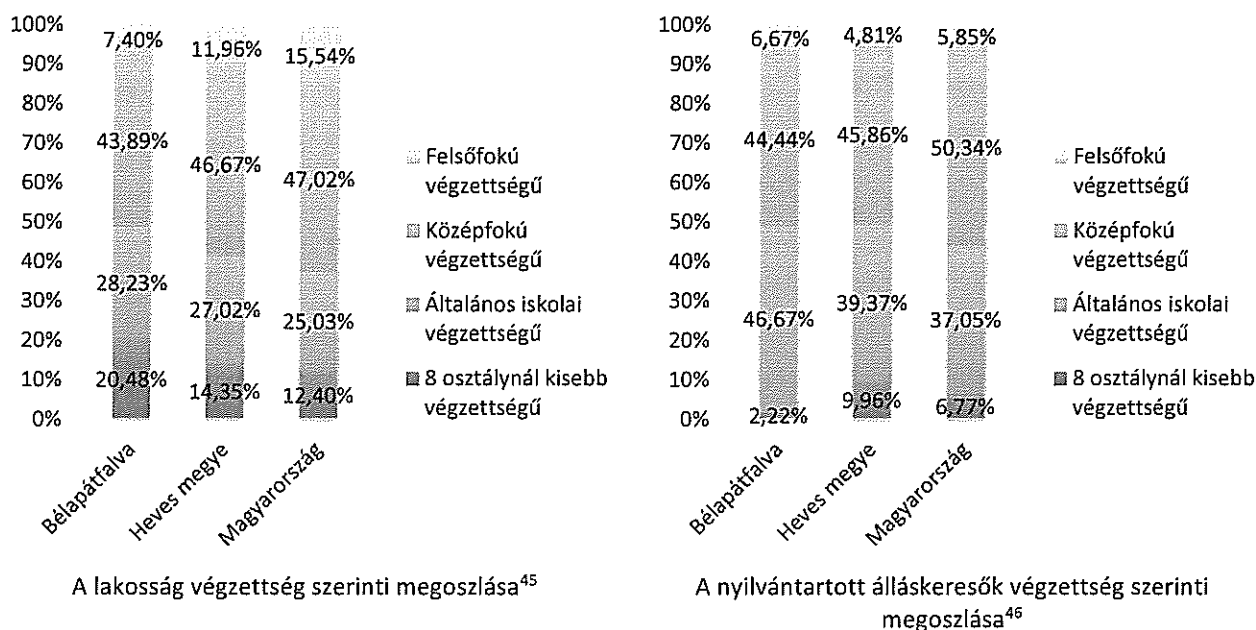
⁴³ Forrás: TeIR

Említésre méltó, hogy a 2019-es relatív munkanélküliségi mutató kevesebb mint a fele az 1998-as 9,02%-os, hasonló módszertannal számított értéknek, annak ellenére, hogy ebben az évben még 416 fő alkalmazottal működött a BÉCEM RT.

A lakosság iskolai végzettség szerinti megoszlását tekintve, látható, hogy a városban élők nagyobb hányada rendelkezik 8 általánosnál kisebb végzettséggel, mint a területi átlagok, az általános iskolai végzettség esetén ez az arány már kis mértékben jobb, azonban a közép és felsőfokú végzettségűek már ismét kisebb arányban képviseltetik magukat, a területi átlagoknál.

Az álláskereső iskolai végzettségét tekintve, megállapítható, hogy a közép és felsőfokú végzettségűek aránya közel azonos azzal az aránnyal, amivel a bélapátfalvai lakoságon belül képviseltetik magukat. Az általános iskolai végzettségűek körében viszont jóval magasabb a magasabb munkanélküliség, mint amilyen arányban a településen élnek. Az álláskeresők közül a legkisebb csoportot az általános iskolát be nem fejezettek alkotják (szám szerint 2 fő).

⁴⁴ Forrás: <https://nfsz.munka.hu> (adott év januári adatok)

⁴⁵ Forrás: KSH 2011-es népszámlálás

⁴⁶ Forrás: KSH 2018

2. Az önkormányzat gazdasági helyzetének és tendenciájának megismerése

2.1. A vagyoni helyzet elemzése

Az önkormányzat vagyona a 2018. évi zárómérleg alapján 2 884,8 millió forint.

A vagyon az elmúlt időszakban, a 2015. évi záráshoz képest (2819,9 millió forint), mintegy 64,9 millió forint növekedést mutat. A vizsgált időszakban tapasztalható vagyonnövekedés oka, hogy az önkormányzat vagygazdálkodási politikája segítségével – annak ellenére, hogy jelentősebb pályázati források nem álltak rendelkezésre – saját erőből, önkormányzati forrásokból fejlesztéseket tudott megvalósítani.

Az önkormányzat vagyonszerkezete - a 2018. évi zárszámadás alapján - következő:

Vagyonelem megnevezése	Ingtalan db száma	Az összes vagyomból a vagyon részaránya
Forgalomképtelen törzsvagyon (nem értékesíthető, nem terhelhető, a kötelező feladatok ellátását biztosító vagyon)	135	32,15%
Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon (meghatározott feltételekkel értékesíthető, illetve megterhelhető vagyon)	34	59,55%
Egyéb (forgalomképes vagyon, amely szabadon értékesíthető és megterhelhető) ingatlan	132	5,88%
Egyéb (forgalomképes vagyon, amely szabadon értékesíthető és megterhelhető) üzleti érdekelttség	-	2,42%

A forgalomképtelen törzsvagyon körébe tartozó főbb ingatlanok: a bel- és külterületi utak, valamint a parkok, az árkok és vízfolyások továbbá a Gyári tó (meder) és a ravatalozó.

Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon körébe tartozó főbb vagyonelemek: az önkormányzati, valamint intézményi feladatellátást szolgáló épületek, valamint a vízmű és kapcsolódó ingatlanok (vízkivételi művek, szivattyútelep, csatorna).

Egyéb vagyon körébe tartoznak a következő ingatlanok: Gesztenyés kiállítóház, piactér, vásártér, illetve belterületi beépített és beépítetlen ingatlanok, külterületi ingatlanok (szántók, legelők, erdők), valamint az ipari parkhoz tartozó egyéb földterületek.

A vagyon vagyonelem szerinti megoszlása kedvezőtlen, mert nagyon nagy a törzsvagyon, azaz a korlátozottan forgalomképes, illetve a forgalomképtelen vagyon aránya, így nincs olyan jelentősebb szabad vagyon, mely az egyes önkormányzati célkitűzések megvalósításakor anyagi forrásként figyelembe vehető.

2.2. A pénzügyi helyzet

Az önkormányzat pénzügyi, likviditási helyzete az elmúlt időszakban stabil volt, a fizetőképesség folyamatos fenntartásához külön állami támogatásra (rendkívüli önkormányzati támogatás, korábban ÖNHKI) csak 2017-ben pályázott az önkormányzat, mindössze 1 millió forint értékben.

Működési-, valamint fejlesztési hitel felvételére nem került sor, a pénzügyi egyensúly, a folyamatos likviditás biztosítva volt.

2.3. A költségvetés főbb szerkezete és a várható tendenciák

Az önkormányzat költségvetési rendeletében a költségvetési főösszeg az elmúlt 5 évben 546 és 887 millió forint körül mozgott. Az éves főösszegekben a nagy eltérést a különböző pályázati források okozzák.

Kiadások

A költségvetési kiadások szerkezete az alábbiak szerint alakult⁴⁷:

Megnevezés	2015*	2016*	2017*	2018*	2019**	2020***
Személyi juttatások	24,37%	29,95%	27,95%	29,47%	19,75%	23,43%
Munkaadókat terhelő járulékok	6,12%	6,94%	5,74%	5,46%	3,57%	4,03%
Dologi kiadások és egyéb folyó kiadások	22,32%	27,35%	21,95%	23,36%	19,05%	21,02%
Ellátottak pénzbeli juttatásai	2,46%	1,30%	1,39%	1,23%	0,48%	0,63%
Önkormányzati tűzoltóság működésének támogatása		0,20%	0,25%	0,11%	1,19%	1,60%
Beruházás	10,65%	6,45%	6,94%	2,39%	20,97%	5,98%
Felújítás	1,41%	1,39%	0,36%	0,62%	10,82%	8,65%
Támogatásértékű működési kiadások	31,71%	21,49%	29,85%	33,73%	20,35%	32,18%
Működési célú pénzeszközátadás	0,97%	1,24%	0,77%	0,90%	0,42%	0,59%
Egyéb működési célú kiadás		1,94%	1,36%	0,50%		
ÁH-n kívülre végleges pénzeszköz átadás		1,74%				
Finanszírozási kiadások			2,03%	2,23%	1,20%	1,90%
Felhalmozási célra átadott pénzeszköz			1,41%		0,25%	
Pályázati önerő tartalék					1,97%	
Kiadások összesen	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Kiadások E Ft-ban	589 509	496 837	478 036	452 240	887 802	625 962

* Zárzáradási rendelet

** Költségvetési rendelet IV. negyedéves módosítása

*** Költségvetési rendelet

A költségvetési kiadások közül a következő években várható, hogy:

- A személyi juttatások nagyságát és arányát növeli a minimálbér és bérminimum folyamatos emelkedése, valamint a kötelező átsorolások mértéke, emellett a hivatali dolgozók esetében a várhatóan bekövetkező bérrendezés, csökkentheti az intézmények átgondolt létszámgazdálkodása.
- A munkaadókat terhelő járulékok arányát és nagyságát növeli a bértömeg növekedése, csökkentheti a járulékcsoökkentésre irányuló kormányzati intézkedések.
- A dologi jellegű kiadások nagyságát és arányát növeli az infláció, azonban csökkentheti a takarékosabb, gazdaságosabb, megfontoltabb gazdálkodás, valamint a dologi kiadások csökkentésére irányuló beruházások (pl.: energetikai beruházások).

Bevételek

A költségvetési bevételek szerkezete az alábbiak szerint alakul⁴⁸:

Megnevezés	2015*	2016*	2017*	2018*	2019**	2020***
Önkormányzat saját működési bevétele	11,25%	13,74%	13,85%	11,38%	9,85%	14,18%
Önkormányzat költségvetési támogatása	51,92%	49,29%	45,77%	43,70%	36,44%	47,48%
Intézményi működési bevételek	7,94%	10,94%	4,86%	3,42%	3,04%	3,62%
Intézményi felhalmozási bevételek					1,28%	
Támogatásértékű működési bevétel	14,95%	11,21%	6,37%	5,67%	5,37%	3,77%
Kölcsönök visszatérülése	0,13%	0,10%	0,04%	0,04%	0,04%	0,06%
Véglegesen átvett működési célú pénzeszköz	1,05%	4,75%	2,42%	4,11%	3,83%	1,96%
Véglegesen átvett felhalmozási célú pénzeszköz					14,10%	
Egyes jövedelemptóoló támogatások kiegészítése	1,13%					
Maradvány	3,93%	6,19%	7,89%	22,35%	23,16%	27,34%
Felhalmozási célú bevételek	6,18%		0,14%	7,46%		

⁴⁷ Forrás: https://www.njt.hu/njt.php?onkormanyzati_rendeletek

⁴⁸ Forrás: https://www.njt.hu/njt.php?onkormanyzati_rendeletek

Intézmény finanszírozási bevételek	1,52%					
Államháztartáson belüli megelőlegezés		3,76%	1,61%	1,62%	1,34%	
Önkormányzatok működőképességének rendkívüli támogatása			0,32%		1,07%	1,60%
Működési célú támogatás ÁH-n belül				0,25%	0,48%	
ASP informatikai fejlesztés			1,12%			
Zöld város kialakítása pályázat			15,60%			
Kiadások összesen	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Kiadások E Ft-ban	632 985	546 444	625 072	657 818	887 802	625 962

* Zár számadási rendelet

** Költségvetési rendelet IV. negyedéves módosítása

*** Költségvetési rendelet

Az önkormányzat saját bevételei közül a helyi adó és adó jellegű bevételek az alábbiak szerint alakultak az elmúlt 5 évben⁴⁹:

Megnevezés	Adó és adó jellegű bevételek (E Ft-ban)				
	2015	2016	2017	2018	2019
Iparűzési adó	48 828	57 946	63 631	60 217	66 338
Magánszemélyek kommunális adója	14 047	12 395	13 632	11 704	11 976
Gépjárműadó (önkormányzatnál maradó 40%)	5 777	5 526	6 314	6 012	6 507
Idegenforgalmi adó	865	1 026	1 061	1 250	1 546
Pótlékok	1 355	638	1 673	358	399
Talajterhelési díj	16	50	41	49	50
Adó és adó jellegű bevételek összesen:	70 888	77 581	86 352	79 590	86 816

A költségvetési bevételek közül a következő években várható, hogy az önkormányzat saját működési bevételei közül:

- Az iparűzési adó nagysága és mértéke, az eddig tapasztalható emelkedése ellenére csökkenni fog, miután a Nemzeti Versenyképességi Tanács 2020. február elején javaslatot tett a kormányának a helyi iparűzési adórendszer módosítására. Ez alapján módosulnának az értékcsökkenés és a kutatás-fejlesztés leírhatóságának szabályai, miközben megszűnne az adófeltöltési kötelezettség. A számítások szerint az új rendelkezések az adóteher érdemi mérséklését jelentenék a vállalkozások vonatkozásában. Ugyanakkor a módosítások az önkormányzatok vonatkozásában bevételcsökkenést eredményeznek.
- Az idegenforgalmi adó mértéke - az apátság felújítása ellenére – tovább fog emelkedni.
- A magánszemélyek kommunális adója és a gépjárműadó (önkormányzatnál maradó része) közel változatlan marad.

A költségvetési bevételek szerkezetére továbbá hatást gyakorolhat az, hogy a költségvetési támogatások reálértéke csökken, és egyre több saját bevétel megszerzésére, illetve pályázati források bevonására lesz szükség.

⁴⁹ Forrás: Bélápatfalvai Közös Önkormányzati Hivatal Pénzügyi és vagyongazdálkodási csoport

3. Önkormányzati feladatellátás

Az Mötv. meghatározza a helyi önkormányzat számára az általa kötelezően ellátandó feladat- és hatásköröket. Ezekon túlmenően a helyi önkormányzat önként vállalhatja minden olyan helyi közügy önálló megoldását, amelyet jogszabály nem utal más szerv kizárólagos hatáskörébe. Azzal a megkötéssel, hogy az önként vállalt feladatok nem veszélyeztethetik az előírt kötelező feladat- és hatáskörök ellátását, valamint azok finanszírozása saját bevételek, vagy az erre a célra biztosított külön források terhére lehetséges.

3.1. Kötelezően ellátandó feladatok

Az Mötv. értelmében a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

- településfejlesztés, településrendezés;
- településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
- a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
- egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
- környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
- óvodai ellátás;
- kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
- gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
- szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;
- lakás- és helyiséggazdálkodás;
- a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
- helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
- honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
- helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
- a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
- sport, ifjúsági ügyek;
- nemzetiségi ügyek;
- közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
- helyi közösségi közlekedés biztosítása;
- hulladékgazdálkodás;
- távhőszolgáltatás;
- víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

Az Mötv. általi felsorolás azonban nem taxatív, hiszen azt is kimondja, hogy törvény a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó más helyi önkormányzati feladatot is megállapíthat.

3.2. Önként vállalt feladatok

Az Önkormányzat saját bevételei terhére az alábbi, önként vállalt feladatokat végzi:

- civil és egyéb szervezetek támogatása,
- állami, nemzeti ünnepekhez és évfordulókhöz kapcsolódó rendezvények szervezése,
- idegenforgalmi szolgáltatások (reklám, propaganda, idegenforgalmi rendezvények) szervezése,

- nemzetközi kapcsolatok, testvérvárosi kapcsolatok ápolása,
- Bursa Hungarica ösztöndíjrendszer
- tűzoltás és műszaki mentés, helyi tűzvédelmi feladatok ellátása,
- vérvételi hely, illetve szakorvosi ellátások biztosítása.

3.3 A feladatellátást szolgáló intézményrendszer

Bélapátfalvai Közös Önkormányzati Hivatal

A képviselő testület egységes hivatalt hozott létre – Bélapátfalva Város Közös Önkormányzatai Hivatala elnevezéssel – az önkormányzat működésével, valamint az államigazgatási ügyek döntésére történő előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátására.

Az Mötv-ben és egyéb ágazati jogszabályokban meghatározottak szerint a hivatal ellátja az önkormányzat működésével, valamint a polgármester, illetve a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatokat. Közreműködik az önkormányzatok egymás közötti, valamint az állami szervekkel történő együttműködésének összehangolásában. Gondoskodik a helyi önkormányzatok bevételeivel és kiadásával kapcsolatban a tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási feladatok ellátásáról.

Bélapátfalvai Százszorszép Óvoda, Bölcsőde és Konyha

Az óvoda alapfeladata az óvodai nevelés, amely a gyermekek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magába foglaló foglalkozások keretében folyik. A gyermekeket két és féléves / hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény, ellátja a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokat is. Az óvodai nevelőmunka az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjára épül, és a 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet- a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelveinek figyelembevételével, a nevelőtestület által elfogadott, és az intézményvezető által jóváhagyott Helyi Óvodai Pedagógiai Program alapján folyik.

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátásának, szakszerű gondozásának és nevelésének intézménye. Tevékenységét törvényi előírásoknak megfelelően végzi. A bölcsődében a pedagógiai munka a fenntartó által jóváhagyott saját szakmai program szerint folyik.

Az intézmény konyha egysége végzi az óvodai ellátottak és a köznevelési intézményben tanuló ellátottak, valamint a munkavállalók részére biztosított étkezéssel összefüggő feladatok ellátását. Továbbá szociális étkeztetés keretében ellátják a koruk, egészségi állapotuk, fogyatékosságuk miatt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel étkezés biztosítására nem képes személyeknek nyújtott, legalább napi egyszeri meleg étkezéssel összefüggő feladatokat.

Az intézmény önálló gazdasági szervezettel nem rendelkezik, ezért az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) kormányrendelet alapján pénzügyi gazdasági feladatait a Bélapátfalvai Közös Önkormányzati Hivatal Pénzügyi és Vagyongazdálkodási Csoportja látja el.

Bélapátfalvai Gyermejjóléti és Szociális Intézmény

Az intézménynek, mint család- és gyermekjóléti központnak, a járás területére vonatkozóan, feladata a gyermekek családban nevelésének elősegítése. A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt. A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermek védelmére irányuló tevékenységet lát el. Továbbá szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

Család- és gyermekjóléti szolgálatként Bélapátfalva, Bükkzentmárton és Mónosbél területén ellátja a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerinti gyermekjóléti

szolgáltatásai feladatokat, valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerinti családsegítési feladatokat.

A családsegítés keretében feladata a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A nappali ellátás hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget napközbeni tartózkodásra, társadalmi kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére. Igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkezését, meleg étel biztosítását. Az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt, a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak.

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében biztosítja az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást.

Az étkezés keretében azoknak a szociálisan rászorulóknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodik az intézmény, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

Az intézmény önálló gazdasági szervezettel nem rendelkezik, ezért az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet alapján pénzügyi gazdasági feladatait a Béalápátfalvai Közös Önkormányzati Hivatal Pénzügyi és Vagyongazdálkodási Csoportja látja el.

4. Az előző, 2014 – 2020-as ciklusra vonatkozó pályázati aktivitás

Bélapátfalva Város Önkormányzata, az elmúlt időszakban az alábbi sikeres fejlesztési pályázatokat valósította/valósítja meg⁵⁰:

A pályázat címe	Forrás	Elszámolható költség	Önerő	Megvalósítás kezdete	Megvalósítás vége
Bélapátfalva Város Önkormányzata ASP központhoz való csatlakozása	KÖFOP-VEKOP	6 999 276 Ft	0 Ft	2017.06.01.	2018.06.30.
Önkormányzati étkeztetési fejlesztések támogatása	PM	35 728 913 Ft	1 880 470 Ft	2019.11.16.	2019.12.31.
Bajcsy-Zsilinszky utca felújítása	BM, címzett támogatás	2 540 279 Ft	448 285 Ft	2018.02.13.	2019.12.31.
Bélapátfalva Zöldterületi rendszerének rehabilitációja, új közösségi zöld területek kialakítása	TOP	111 209 395 Ft	1 235 731 Ft	2017.06.06.	2019.09.14.
Bélapátfalva Város szennyvízelvezető-hálózatának és szennyvíztisztításának korszerűsítése	KEHOP	283 598 149 Ft	31 510 905 Ft (központi költségvetésből támogatott)		2020.11.20.
Kistelepülések könyvtárának eszközfejlesztése	NKA	3 468 433 Ft	716 674 Ft a fűtőkorszerűsítésre és 385 382 Ft önrész	2019.06.01.	2020.05.31.
Vörösmarty utca I. szakasza, Apátság út I. szakaszának és Táncsics út I. szakaszának felújítása	PM	14 904 376 Ft	2 630 184 Ft	2020.12.31.	2020.12.31.
Nemzeti és helyi identitástudat erősítése	MFP	19 182 519 Ft	2 158 498 Ft	2019.09.01.	2020.08.31.
Kistelepülések járdaépítésének, felújításának anyagtámogatása	MFP	4 999 998 Ft	0 Ft	2020.03.01.	2020.09.30.
Önkormányzati tulajdonú utak felújítása	MFP	29 999 999 Ft	0 Ft	2020.03.01.	2020.09.30.
Előadó - művészeti szervezetek többlettámogatása	HMÖ	500 000 Ft	0 Ft	2020.02.26.	2020.05.31.

A felsorolt mintegy 563 millió Ft fejlesztési pályázaton kívül az önkormányzat az elmúlt időszakban több nem fejlesztési jellegű, működési és egyéb a központi költségvetésből pályázati úton lehívható támogatásban részesült, mintegy 98 millió Ft értékben. Ezek jellemzően:

- Tüzelőanyag pályázat
- Rendkívüli önkormányzati támogatás
- Jó adatszolgáltató önkormányzatok támogatása
- Téli rezsicsökkentés
- Kiegyenlítő bérrendezési alapból nyújtható támogatás

A pályázati aktivitás a bemutatottnál magasabb, hiszen a sikeres pályázatokon túl, az önkormányzat az elmúlt időszakban több sikertelen támogatási kérelmet is benyújtott.

⁵⁰ Forrás: Bélapátfalvai Közös Önkormányzati Hivatal Építésügyi és Műszaki csoport

Az önkormányzat forrásabszorpció teljesítménye a 2014-2020-as uniós ciklusra vonatkozóan bizonyos szempontból elmarad az előző 2007-2013-as teljesítményéhez képest, hiszen a járási szinten, kifejezetten az önkormányzatokhoz érkező mintegy 1,962 milliárd forint uniós forrásnak csupán 22,65%-át (444 532 289 Ft) szerezte meg. Ha figyelembe vesszük, hogy a szennyvíztelep fejlesztése a Nemzeti Fejlesztési Programirodán keresztül, kiemelt beruházként valósul meg, akkor ez az arány még rosszabb 9,59% (az 1 678 millió Ft-ból csupán 160 millió Ft). Szemben az előző ciklussal, amikor a járási önkormányzatokhoz érkező mintegy 1,163 milliárd Ft uniós támogatás mintegy 37,4%-át, 435 millió Ft-ot abszorbeált az önkormányzat⁵¹.

A 2019-es Magyar Falu Program esetében elmondható, hogy a járásba érkező mintegy 229 millió forint hazai fejlesztési forrás 23,65% a, 54 182 516 Ft érkezett a városba, ezzel az aránnyal a járás önkormányzatai közül Béalapátfalva kapta összességében a legnagyobb arányú és összegű támogatást⁵².

---

⁵¹ Forrás: <https://www.palyazat.gov.hu/>

⁵² Forrás: <https://www.kormany.hu/>

5. Folyamatban lévő beruházások (fejlesztések)

A folyamatban lévő beruházások (fejlesztések) leírásának szerepe az, hogy azok a gazdasági programban szerepeltetésre kerüljenek, illetve, hogy annak pénzügyi kihatásaival az önkormányzat feltétlenül számoljon.

Bélapátfalva Város Önkormányzatánál az alábbi beruházás (fejlesztés) van folyamatban a gazdasági program összeállításának idején:

A Magyar Falu Program keretében elnyert „Nemzeti és helyi identitástudat erősítése” pályázathoz kapcsolódóan a Bélapátfalvai Művelődési ház felújítása, mely az alábbi elemeket tartalmazza:

- Nagyterem álmennyezetének bontása és építése
- Nagyterem villamos hálózat felújítása
- Nagyterem belső felújítási munkálatai, festése
- Napelemes rendszer kiépítése
- Fűtés korszerűsítés

A beruházás:

- megkezdésének időpontja: 2020.03.02
- várható befejezési időpontja: 2020.08.31.

A beruházás tervezett kiadásai és forrásai:

Az összköltség 17 158 498 Ft, melyből 15 000 000 Ft számolható el a pályázat terhére, 2 158 498 Ft pedig önkormányzati önerő.

III.

A gazdasági programot befolyásoló különböző szintű fejlesztési koncepciók, programok

Az önkormányzat gazdasági programját alapvetően befolyásolják azok a fejlesztési-, szolgáltatási-, illetve egyéb koncepciók, programok, melyekben területi elhelyezkedése, illetve céljai miatt érintett.

1. Fejlesztési koncepciók

1.1. Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció

A Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióról szóló 1/2014. (I.3.) OGY határozattal az Országgyűlés elfogadta a Magyarország fejlesztési és területfejlesztési célkitűzéseit 2030-ig meghatározó átfogó fejlesztési dokumentumot. A Koncepció integrálja a hazai fejlesztési célokat és igényeket, meghatározza azok területi dimenzióit, valamint az ország társadalmi, gazdasági, valamint ágazati és területi fejlesztési szükségleteiből hosszú távú jövőképet, fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg Magyarország számára.

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK) 2030-ig szóló átfogó céljai a következők:

- I. Értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés
- II. Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom
- III. Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme
- IV. Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet

Az OFTK Heves megyére vonatkozóan az alábbi fejlesztési irányokat határozza meg:

- Gazdasági versenyképesség javítása a megye gazdasági adottságaira építő munkahelyteremtő beruházások ösztönzése, a munkahelymegtartó- és gyarapító fejlesztések támogatása és a beruházás-ösztönzést támogató infrastruktúrák (infokommunikációs, közlekedési, oktatás-szakképzési, stb.) fejlesztése révén, a táji, környezeti szempontok figyelembevételével. A megyén belüli észak-déli, északi területein a kelet-nyugati kapcsolatok javítása.
- A helyi innovációk segítése, a K+F tevékenységek támogatása elsősorban a megyében működő felsőoktatási intézményekre (Eszterházy Károly Főiskola, Károly Róbert Főiskola) alapozva.
- Turizmus súlyának megőrzése, növelése a termékkínálat fejlesztésével, komplexitásának és attraktivitásának növelésével különösen a lovas- (Szilvásvárad) és ökoturizmus (Tisza-tó), továbbá az egészségipar minőségi fejlesztése révén, építve Eger és a Mátra-vidék történelmi, borászati és természeti adottságaira, hagyományaira is.
- A megye környezeti minőségének javítása környezetbarát technológiák, megújuló energiaforrások meghonosításával és minél szélesebb körben történő alkalmazásával mind a verseny, mind pedig a közsférában, kiemelten építve Heves megye kedvező geotermikus adottságaira is.
- Heves megye kiemelkedő adottságaira építve a gyógy- és egészségturizmus pozicionálása, igazodva az európai demográfiai trendekhez, alapozva a megye gyógy- és termálvíz vagyonára is.
- A fejlesztési célok eléréséhez szükséges módszerek, eszközök, nemzetközi tapasztalatok megismerése és adaptálása interregionális típusú együttműködésekre alapozva.
- A hátrányos helyzetű perifériális kistérségekben az ellátórendszerek és térségközponti szerepkörök fejlesztése mellett a közlekedési viszonyok javítása, a jelentős arányú roma népesség társadalmi integrációjának segítése.

1.2. Heves Megye Területfejlesztési Koncepciója

Heves Megye Közgyűlése a 6/2014. (II. 14.) közgyűlési határozattal fogadta el a Heves Megyei Területfejlesztési Koncepciót, mely dokumentum meghatározza a megye alapvető fejlesztési irányait.

A koncepció a megye átfogó céljait az alábbiak szerint határozza meg:

- Komplex, integrált foglalkozás-intenzív gazdaság;
- Produktív, képzett, a környezetével harmóniában élni képes társadalom;
- Magas színvonalú és egymással összhangban lévő épített és természeti környezet.

Bélapátfalva vonatkozásában stratégiai célként az Észak-hevesi térség természetközpontú fejlesztése jelenik meg, mely cél eléréséhez a dokumentum az alábbi beavatkozásokat nevesíti:

- Járasközpontok megerősítése, az ott elérhető szolgáltatások mennyiségi és minőségi fejlesztése;
- Járasközpontok és a megye gazdasági súlypontterületeinek megfelelő teljesítőképességű és kapacitású elérhetőségének javítása;
- Szabad vállalkozási zóna nyújtotta lehetőségek kihasználása;
- KKV-k jövedelemtermelő és innovációs képességének javítása;
- A vállalkozási környezet erősítése az ipari parkok fejlesztésével;
- Helyi foglalkoztatás növelése;
- Digitális társadalom fejlesztése, az információs infrastruktúrafejlesztésen, a KKV-k informatikai eszközellátottságán és a társadalom e-befogadóképességének növelésén keresztül;
- Gyógyturizmus és fürdőkultúra további fejlődési lehetőségeinek elősegítése;
- A falusi-, aktív- (lovás, vadász), öko- és kulturális turizmus ösztönzése a megfelelő helyi adottságok mentén;
- Színesfémércetek tekintetében meg kell vizsgálni a másodlagos kitermelés környezetbarát lehetőségeit;
- Fenntartható erdőgazdálkodás megteremtése; illegális fakitermelések visszaszorítása
- Humán erőforrás fejlesztés - különös tekintettel - a hátrányos helyzetű népeiségre;
- Közösségi összefogást és önfenntartást segítő helyi kezdeményezések elősegítése (pl. közösségfejlesztéssel, szakember biztosításával);
- Fenntartható helyi foglalkoztatást biztosító állattenyésztés fejlesztése;
- Önellátó és önfenntartó képesség erősítése; falusi önellátó gazdálkodásra épülő életforma támogatása;
- Területi szegregátumok kiterjedésének megfékezése, a roma lakosság képzése, jövedelemtermelő munkához juttatása, önellátásra való képességének megteremtése.

1.3. Bélapátfalva Településfejlesztési Koncepciója

Bélapátfalva Nagyközségi Önkormányzat Képviselő testülete a 34/2003 (II.10.) számú határozatával fogadta el Bélapátfalva Településfejlesztési Koncepcióját (TFK), mely a település hosszútávú (20-30 év) fejlesztési céljait, elképzeléseit tartalmazza.

A település adottságai alapján a TFK-ban meghatározott fő fejlesztési célok az alábbiak:

- Az erősödő közlekedéshálózat kiépülése során az „elővárosi” és az elosztó szerep kialakítása a település belső nyugalmanak megtartása mellett;
- Egyes nagyvárosi szerepkörök felvállalása;
- Gazdasági területek kialakítása, fejlesztése, kínálata a közlekedéshálózat fejlesztése során frekvenciált helyen fekvő területeken;
- Az Egerből történő kiköltözési igény kielégítése érdekében többféle kertvárosi lakóterület kínálat kialakítása;
- Kulturális-idegenforgalmi lehetőségek kihasználása, fejlesztése, a meglévő értékekben rejlő lehetőségek kiaknázása.

A Képviselő-testület TFK-ban a főcél(ok) elérése érdekében az alábbi legfontosabb részcélokat nevezte meg:

- Új, városi és központi funkcióiból adódó intézményi háttér kialakítása (középfokú oktatás, zeneiskola, körzeti tűzoltósági készenléti központ, komplex egészségügyi ellátási központkialakítása);

- A városi ranghoz, a létrehozandó új intézmények kialakításához igazodó városközpont létrehozása;
- A városközpontban új piac létrehozása;
- A műemléki Apátság mellett rangjához méltó fogadóterület kialakítása;
- A Bél-kő bánya környezetében a kalandturizmusra építő turisztikai centrum kiépítése;
- A Gyári tó környékének rendezése, területhasználatának felülvizsgálata;
- Az ipari park tervezett területének rendezése;
- Új területek kijelölése lakóterületek és üdülőterületek céljára;
- A település belterületén rendezett közterületek és zöldfelületek kialakítása.

A településfejlesztési koncepció azonban – a megalkotása óta eltelt 17 évre tekintettel – újragondolást, korszerűsítést igényel.

1.4. Bélapátfalva Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Korm. rendeletben foglaltaknak megfelelően Bélapátfalva Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a város teljes közigazgatási területére településfejlesztési stratégiát készített, melyet a 109/2015.(IX.28.) számú határozatával hagyott jóvá.

Bélapátfalva Integrált Településfejlesztési Stratégiája (ITS) meghatároz mind tematikus, mind városrészi érvényességű célokat. A tematikus célok a stratégia fő értékeihez illeszkednek. A városrészi (területi célok) érvényességű célok – az adott városrész jellegzetességei mellett – hierarchikusan illeszkednek a középtávú városi célokhoz, azaz a városrészi célok a középtávú városi célok elérését szolgálják, támogatják.

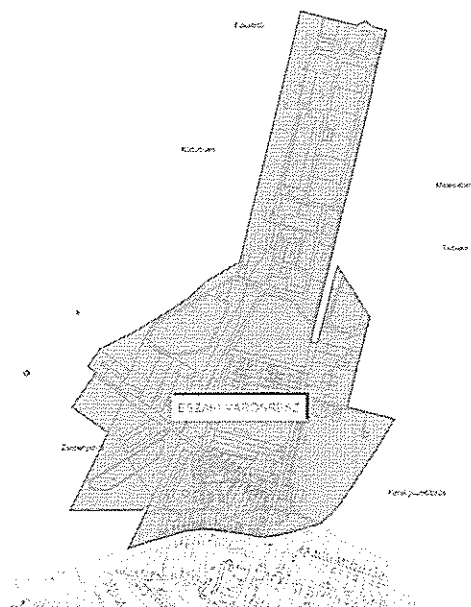
Az ITS-ben a város egészére vonatkozóan, tematikus jelleggel megfogalmazott, de nem szükségszerűen egy-egy ágazatra korlátozódó érvényességű célok az alábbiak:

- I. A város gazdasági potenciáljának erősítése, versenyképesség javítása, munkahelyteremtés;
- II. A város térségi szerepkörének erősítése, közigazgatási és egyéb feladatok ellátásának bővítése;
- III. Meglévő humánszolgáltatások infrastrukturális fejlesztése, további szakosított humánszolgáltatások beindítása;
- IV. Városi funkciók megerősítése, új funkciók betelepítése;
- V. A helyi idegenforgalmi és a turisztikai potenciál fejlesztése;
- VI. Esélyegyenlőség: roma integráció, a nők foglalkoztatásának és esélyegyenlőségének javítása

A középtávú városi – tematikus – célok eléréséhez az alábbi, az egyes városrészekre érvényest – területi – célok összehangolt megvalósítását határozza meg az ITS:

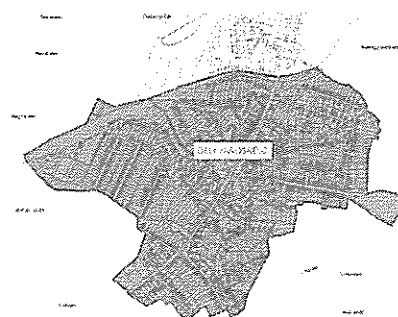
Északi Városrész – Iparterületek céljai

- A térség felzárkózásának elősegítése, jól működő, korszerű környezetbarát ipari létesítmények létrehozása, az Ipari Park fejlesztése, bővítése.
- Barnamezős területek további rehabilitációja.
- Megújuló energiaforrások használatának bevezetése az ipari területeken belül.
- Vállalkozások letelepítésének segítése, támogatási programokkal és egyéb akciókkal.
- Vállalkozások és befektetők megnyerése az új, vonzóbb települési arculattal és fejlett Ipari Parkkal.
- Képzési, oktatási programok megvalósítása, a gazdasági szereplők munkaerőigényének kiszolgálása érdekében.
- A városrész közlekedési hálózatának rendezése, a gyűjtőút hálózatának megteremtése, tehermentesítését szolgáló elkerülő út kiépítése, a hiányzó utak megépítése, parkolás kérdésének megoldása.

Déli Városrész – Belváros céljai

- A település új központi funkcióiból következő intézményi háttér megteremtése, a térségi szerepkör erősítése, épületek külső és belső megújítása.
- Új közintézmények helyének kijelölése, a már meglévő közösségi és közcélú intézmények fejlesztése (oktatási, nevelési, szociális, egészségügyi intézmények).
- A városrész közlekedési hálózatának rendezése, a gyűjtőút hálózatának megteremtése, tehermentesítését szolgáló elkerülő út kiépítése, a hiányzó utak megépítése, parkolás kérdésének megoldása.
- Vendéglátóhelyek, szálláshelyek fejlesztése, a helyi idegenforgalom erősítése.
- A közterületek felújítása, infrastrukturális fejlesztése, közpark kialakítása az új városközpontban, összefüggő fasorok, illetve zöldterületek létesítése.
- Szegregációs folyamatok megállítása, romáknak szóló felzárkóztatási programok indítása.
- Foglalkoztatási programok megvalósítása.
- Képzési, oktatási programok megvalósítása, a gazdasági szereplők munkaerőigényének kiszolgálása érdekében.
- Feltáratlan kertbelsőik intenzív beépítésében rejlő lehetőségek kihasználása.

Külterületek céljai

- Jelenleg külterületen levő telkek belterületbe vonása új lakóterületek, illetve a meglévő üdülőterületek infrastrukturális fejlesztése céljából
- A külterületeken turisztikai célú fejlesztések megvalósítása (Apátság és Gyári tó)
- Infrastrukturális fejlesztések
- Az Apátság, illetve a Gyári tó környékén összefüggő fasorok, illetve zöldterületek létesítése

A középtávú stratégiai program megvalósítása segítheti elő, hogy növekedési pályára álljon a város, növekedjen a foglalkoztatás, a településben rejlő gazdasági potenciál maximálisan kihasználásra kerüljön.

2. Fejlesztési programok

2.1. Heves Megyei Foglalkoztatási Paktum

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) keretein belül minden megyében létrejövő/létrejött paktumok célja, hogy országosan egy olyan hálózatot hozzanak létre, melynek segítségével alulról jövő kezdeményezésként, a helyi foglalkoztatási problémákra hatékonyan reagálva Magyarország foglalkoztatási helyzete javuljon.

A Heves megyei foglalkoztatási megállapodás célja, hogy a Heves Megyei Önkormányzat vezetésével, az egész megyére kiterjedően létrejött foglalkoztatási együttműködés, partnerség (paktum) hozzájusson azon forrásokhoz, mely segítségével a konzorciumi partnerek bevonásával olyan képzési és foglalkoztatási programok valósulhatnak meg, melyek célja a megyében meglévő vállalkozói, foglalkoztatói igények kielégítése révén a megyei foglalkoztatási szint emelése.

A megvalósuló projektben a rendelkezésre álló forrás 70%-át, mintegy 1.050 millió Ft-ot közvetlenül a célcsoporthoz (hátrányos helyzetű álláskeresők és inaktívak) kapcsolódó tevékenységekre kell fordítani. A keret terhére, a konzorciumi partnerként kötelezően bevont, Heves Megyei Kormányhivatal, a meglévő jogszabályi keretek mentén, a végfelhasználók számára a képzési, illetve bér- és járuléktámogatási programokat valósít meg.

2.2 Észak-Heves megyei foglalkoztatási megállapodás II. ütem

Az Észak-Heves megyei foglalkoztatási megállapodás két ütemben megvalósuló paktum pályázat. Tartalmát, céljait tekintve megegyezik a Heves Megyei Foglalkoztatási Paktummal, csupán területi koncentrációja kisebb területet ölel fel.

A helyi paktum területi lefedettsége a következő településeket, járásokat érinti: Pétervásárai járás, Bélapátfalvai járás, Gyöngyöspata, Gyöngyöstarján, Gyöngyösoroszi, Gyöngyössolymos, Mátraszentimre, Egercsehi, Szúcs, Egerbocs, Hevesaranyos, Bátor. A területi lefedettség indoklása: az Észak-Hevesi térségben kialakítandó helyi paktum esetében a paktum területi magját a két hátrányos helyzetű járás teljes egésze (Bélapátfalvai és Pétervásárai járások) alkotja, ezt kiegészítendő a paktum területe kiterjed a korábban a Bélapátfalvai kistérséghez tartozó öt településre (Egercsehi, Egerbocs, Bátor, Hevesaranyos, Szúcs) továbbá az 1225/2011. (VI.29.) Korm. határozat szerinti három Gyöngyösi járáshoz tartozó településre (Gyöngyöspata, Gyöngyöstarján, Gyöngyösoroszi) is. A kialakítandó paktumterület földrajzi folytonosságát biztosítandó került a projektbe Gyöngyössolymos és Mátraszentimre település.

IV. Gazdasági program

*„Azokból a kövekből, melyek utunkba gördülnek,
egy kis ügyességgel lépcsőt építhetünk.”*

Széchenyi István

1. Fejlesztési elképzelések

Bélapátfalva Város Önkormányzatának képviselő-testülete a következő évekre az alábbi általános fejlesztési elképzeléseket határozza meg. (A konkrét fejlesztési elképzeléseket a gazdasági program további részei, az adott témakörhöz kapcsolódóan tartalmazzák.)

1.1. Gazdaság

A helyi iparral, illetve vállalkozásokkal kapcsolatos elképzelések megvalósítása fontos feladat, mivel a vállalkozások közvetve-közvetlenül a település fejlődését segítik, javítják a termékekkel, szolgáltatásokkal való ellátottságot, munkahelyet teremtenek, adóbevételekhez juttatják az önkormányzatot.

Bélapátfalva Város Önkormányzata a helyi gazdaságfejlesztési feladatait első sorban a 66,64%-ban tulajdonában lévő Bélkő Nonprofit Területfejlesztési Kft.-n, illetve a Kft. által üzemeltetett Bélapátfalvai Ipari Parkon keresztül látja el. Ezért a Képviselő-testületnek fel kell tárnia és meg kell határoznia a Kft., illetve az ipari park hosszú távon fenntartható működési/működtetési lehetőségét, működési kereteit.

Az Ipari Parkkal kapcsolatos fejlesztési elképzelések, célok a következők:

- javítani kell a helyi iparterület adottságait, mely adottságok elsősorban infrastrukturális adottságok,
- meg kell teremteni az Ipari Park megközelíthetőségének olyan alternatív módját/lehetőségét (elkerülő út), mely a város belterületi útjait mentesíti a parkba irányuló, elsősorban teherforgalom alól. Ezen út nyomvonalát a rendezési tervben is szerepeltetni kell, a megvalósíthatóság érdekében.
- figyelemmel kell kísérni az ipari övezetként megjelölt területek hasznosítását. A kihasználatlan területek célirányos felhasználását szorgalmazni kell. Segíteni kell a helyi vállalkozások bővítését, illetve nem helyi vállalkozások letelepedését.
- népszerűsíteni és vonzóvá kell tenni a helyi ipari területet. Szorgalmazni kell a vállalkozások megtelepedését a területen. A népszerűsítést elsősorban hirdetéssel, valamint a honlapon kell megvalósítani.

A vállalkozók támogatásával kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- a helyi vállalkozások támogatása érvényesülésének segítése érdekében össze kell állítani az ún. Vállalkozói térképet, mely tartalmazza, hogy a településen mely vállalkozások mivel foglalkoznak és milyen címen található a telephelyük.
- az önkormányzat, illetve a Bélkő Kft. honlapján bemutatkozási lehetőséget kell biztosítani a helyi vállalkozásoknak.

Az iparfejlesztés tekintetében nem elhanyagolható a befektetés ösztönzés, segíteni kell új befektetők megtelepedését, ezen tevékenység Bélapátfalva vonatkozásában szintén a Bélkő Kft.-n keresztül valósul meg. A Kft. befektetési és támogatási szabályzata tartalmazza a betelepülő vállalkozások számára nyújtandó támogatások és kedvezmények módját és mértékét. A befektetés ösztönzést marketing eszközökkel is segíteni kell.

Bélapátfalva Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a befektetés-támogatási politikai célkitűzéseit a következők szerint határozza meg:

- a képviselő-testület törekszik arra, hogy a befektetők számára a település kedvező feltételeket biztosítson,
- a képviselő-testület a Bélkő Kft. befektetési és támogatási szabályzatán keresztül támogatja azokat a befektetőket, amelyek hozzájárulnak a település fejlődéséhez, illetve jelentős számú munkahelyet teremtenek,
- a képviselő-testületnek, mint többségi tulajdonosnak rendszeresen felül kell vizsgálnia a Bélkő Kft. említett szabályzatát,
- az önkormányzat az ipari területtel, az infrastrukturális beruházásokkal szintén támogatja a befektetni szándékozókat.

1.2. Idegenforgalom

Az idegenforgalom a település azon ágazata, ahol még vannak kiaknázatlan lehetőségek. Ki kell használni azt, hogy Magyarország egyre népszerűbb turisztikai célpont a külföldi lakosság számára, s jó ütemben fejlődik a belföldi turizmus is. A turisztikai kínálat az igényeket figyelembe véve egyre szélesedik, ahol a településnek meg kell találnia, illetve ki kell alakítania a saját arculatát, és tovább kell fejlesztenie a turisztikai vonzerejét. A turisztika fontos azért is, mert munkahelyteremtő és népességmegtartó képessége is jelentős lehet.

Az idegenforgalommal kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- Fejleszteni kell a település turisztikai arculatát. Kiemelten kell kezelni azokat a fejlesztéseket, melyek turisztikailag is kiemelkedő jelentőséggel bírnak, vonzerőt jelentenek.
- Az önkormányzatnak segítenie kell azt, hogy a turizmus minél több típusa megjelenjen, illetve azok egymáshoz könnyen kapcsolhatóak legyenek.
- A helyi idegenforgalmi, illetve kereskedelmi egységeket is fel kell venni a Vállalkozói térképre. Ezzel hozzájárulva ismertségük növeléséhez.
- Turisztikai kiadványt(okat) kell készíteni (pl.: prospektus, túratérkép, mely helyből induló, és a településre visszavezető, különböző nehézségű túrákat tartalmaz stb.).
- Az idegenforgalmi megítélés szempontjából fontos közterületeken megfelelő pihenőhelyek kialakítása (pad, asztal, szeméttároló edény).
- Egységes tájékoztató táblákat kell elhelyezni a turisták részére (látványosságok, szolgáltatásnyújtók stb.)

Egyéb, idegenforgalommal kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- Támogatni kell az idegenforgalom, illetve a település látogatottságát, ismertségét segítő rendezvényeket. Biztosítani kell azt, hogy a rendezvények időpontja, programja a megyei lapban megjelenjen, a honlapra felkerüljön.
- Fel kell tüntetni az önkormányzat honlapján a turisztikai lehetőségeket, valamint a Vállalkozói térképet, továbbá megjelenési lehetőséget kell biztosítani az idegenforgalommal foglalkozó vállalkozások számára is.
- Az un. alsó bányának, az itt található épület felhasználásával/felújításával turisztikai funkciót kell adni.

1.3. Infrastruktúra

Az infrastrukturális célokat a helyzetelemzés, valamint a településfejlesztés során felmerült igények indukálják.

Az infrastrukturális fejlesztések pozitív irányba befolyásolják a település fejlődését. Az infrastruktúra-fejlesztést gyakran más fejlesztésekkel elért eredmények kényszerítik ki, illetve a megvalósult infrastruktúra gyakran újabb fejlesztési igényeket indukál, illetve megnyitja a továbblépés lehetőségét.

Az önkormányzat képviselő-testülete ezért fontosnak tartja az alábbi infrastrukturális fejlesztéseket:

- közúthálózat, járda,
- csapadék csatornahálózat,
- közvilágítás.

E területekre vonatkozó konkrét célokat a gazdasági program további részei tartalmazzák.

Mivel az informatika nem kapcsolódik közszolgáltatáshoz, de infrastruktúra szempontból fontos az informatikai lehetőségek biztosítása és kihasználása.

Az informatika terén meg kell valósítani azt, hogy az önkormányzat korszerű honlappal rendelkezzen, melyen az önkormányzattal és intézményeivel kapcsolatos fontosabb tájékoztatás biztosítható.

2. Foglalkoztatáspolitikai célkitűzések, munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése

A munkahelyteremtés feltételeinek javítása a településen annak ellenére fontos feladat, hogy a munkanélküliség aránya a gazdasági program megírásakor viszonylag alacsony, azonban a kialakult pandémiát követő gazdasági válság, egyelőre megjósolhatatlan méreteket ölt, így várhatóan a munkanélküliség aránya is nagy mértékben növekedni fog az elkövetkező év folyamán.

Bélapátfalva Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az elkövetkező évekre az alábbi feladatokat és célokat határozza meg a munkahelyteremtés feltételeinek javítása érdekében.

2.1. Általános foglalkoztatást segítő célok és feladatok

A munkanélküliség ellen küzdeni kíván az önkormányzat, mivel a munkanélküli családokban romlanak az életkörülmények és az emberek életminősége, másrészt az önkormányzat szociális kiadásai emelkednek a támogatások, segélyezések miatt.

A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében az önkormányzat:

- a fejlesztési elképzeléseknél meghatározottak szerint segíti a helyi ipart, a helyi vállalkozásokat, valamint az idegenforgalommal érintett vállalkozókat,
- segíti a helyi gazdaság megerősödését, ehhez igyekszik kedvező feltételeket teremteni, hogy a vállalkozók számára munkahely-bővítési lehetőséget teremtsen,
- hozzájárul ahhoz, hogy az egyéni vállalkozói kedvet élénkítse, a munkanélküliek számára olyan fórumokat szervez, melyen megismerhetik az egyéni, illetve családi vállalkozások lehetőségeit, adópolitikájával segíti ezen vállalkozások megerősödését (ehhez kihasználja a területét is érintő megyei és helyi foglalkoztatási paktum kínálta lehetőségeket),
- aktívan részt vesz a munkaadók és munkavállalók igényeinek közvetítésében, ehhez a honlapján hirdetési lehetőséget biztosít,
- rendszeresen megvizsgálja, hogy az adópolitikájában a lehetőségekhez képest tud-e, illetve milyen kedvezményeket tud biztosítani helyi vállalkozások számára,
- rendszeresen együttműködik a munkaügyi hivatalokkal.

2.2. Közmunkások foglalkoztatása

A közfoglalkoztatás intézménye előnyt biztosít az állás nélküli személynek azáltal, hogy a közmunka ideje munkavégzésnek minősül, másrészt előnyt jelent a foglalkoztatónak/önkormányzatnak, mivel kedvező anyagi feltételekkel (részben a Kormányhivatal Foglalkoztatási, Munkaügyi és Munkavédelmi Főosztály pályázati finanszírozásával) tud ellátni közcélú feladatokat.

A közmunkások foglalkoztatásával kapcsolatban az önkormányzat:

- minden évben megalapozott közfoglalkoztatási tervet készít, ennek keretében megvizsgálja a közmunkások foglalkoztatásának lehetőségeit, összehangolja a feladatokat és az érintett személyek tudását és tapasztalatát,
- kihasználja a közmunkával való foglalkoztatás finanszírozási előnyeit.

3. A településfejlesztési politika célkitűzései

A településfejlesztési politika rögzítésének célja, hogy a fejlesztési tevékenység egy előre meghatározott rend, keret, elv alapján működjön, így a település egy előre meghatározott irányba fejlődjön.

Bélapátfalva Város Önkormányzata településfejlesztési politikájának legfőbb célkitűzése, hogy az önkormányzati vagyoni képviselő-testület ciklusa alatt tartósan ne csökkenjen. Csak olyan fejlesztéseket vállaljon, melyekkel a megvalósuló eszközöket, programokat a működtetés során is zökkenőmentesen finanszírozni tudja.

3.1 A településfejlesztés széles nyilvánossága

A képviselő-testület fontosnak tartja, hogy a településfejlesztés a település számára ismert módon, a széles nyilvánosság biztosítása mellett történjen, mivel ez biztosíthatja, hogy az elméleti fejlesztési tervek közül azok valósuljanak meg, melyek ténylegesen a lakosság és a vállalkozások igényeit, valamint a település jövőjét, hosszú távú fejlődését, fejlesztését szolgálják.

A településfejlesztés nyilvánosságával kapcsolatos célkitűzések:

- El kell készíteni, és folyamatosan karban kell tartani a település honlapját.
- A honlapon biztosítani kell a helyet:
  - a képviselő-testület működésével kapcsolatos közérdekű adatoknak,
  - a Vállalkozói térképnek,
  - a turisztikai kiadványnak,
  - a település intézményeinek,
  - a helyi civil szervezeteknek,
  - a településen megrendezett programoknak.
- A nagyobb léptékű településfejlesztési programokba be kell vonni a helyi lakosságot, vállalkozókat és önszerveződő közösségeket, lehetőség szerint érdekegyeztető és tájékoztató fórumok szervezésével.
- Törekedni kell az érintettekkel való párbeszédre, a nyilvánosság ne szorítkozzon csak a megismerhetőségre, az önkormányzat befogadó legyen az érintettektől érkezett észrevételekre, felvetésekre.

3.2. A településfejlesztés átgondoltsága

A településfejlesztés politikával biztosítani kell a településfejlesztés átgondoltságát, az előre meghatározott településfejlesztési irány és annak megtartását.

Az irány meghatározásakor a helyzetelemzés során feltárt, valamint a nyilvánosság bevonásával felmerült főbb iránylehetőségeket kell figyelembe venni.

Az önkormányzat képviselő-testülete fontosnak tartja, hogy a településfejlesztés során:

- meghatározásra kerüljön a településfejlesztés fő iránya,
- csak a fő iránynak megfelelő, abba beleillő településfejlesztésre kerüljön sor a településfejlesztés és működtetés valamennyi területén,
- a konkrét településfejlesztési cél meghatározása során csak azok a célok kerüljenek véglegesen a költségvetési tervekbe, melyek:
  - olyan probléma megoldására, igény kielégítésére irányulnak, melyek alapvető településüzemeltetési és közszolgáltatási feladatokhoz kapcsolódnak,
  - több településfejlesztési, üzemeltetési cél megvalósítását is segítik, valamint
  - a település fejlesztése szempontjából felállított rangsorban előbbre vannak.

A településfejlesztés átgondoltságát segíti a jelen gazdasági program, valamint az éves költségvetési tervek, az önkormányzati működés egyes területére vonatkozó működési és fejlesztési programok, koncepciók, melyek sorrendbe állítják a célokat, illetve részcélokat valósítanak meg a ciklus évei alatt.

A településfejlesztés során azokat a fejlesztéseket, programokat kell előtérbe helyezni:

- melyek estében kimutatható, hogy a fejlesztés eredményeként az önkormányzat tartósan a korábbi éveknél magasabb bevétellel, illetve alacsonyabb kiadással számolhat, és/vagy
- melyek hosszú távon a település élhetőbbé válását szolgálják,
- melyek hozzájárulnak munkahely teremtési feltételek kedvező alakulásához,
- melyek kedvezően befolyásolják a településnek a környező településekhez viszonyított súlyát, jelentőségét,
- amelyek széles körben számíthatnak a lakosság, valamint az egyéb érintettek közvetlen és közvetett támogatottságára (esetleg anyagi támogatására is),
- beruházások esetében azokat, melyek gazdaságossága, üzemeltethetősége, kihasználtsága előzetesen igazolható.

3.3. A településrendezési terv

Az önkormányzat területrendezési terve a településfejlesztés egyik alapdokumentuma, amely kijelöli a településen belül az egyes településrészek funkcióját, jellegét. A településfejlesztési politikához az építési beruházások, az egyes területek hasznosítási felosztása miatt közvetlenül kapcsolódik.

Az egyes területek besorolásának nagy jelentősége van, ugyanakkor a terv csak lehetőséget jelent, és nem meghatározott időn belüli megvalósítási kényszert. Mivel azonban hosszú távra jelöli ki a település építészeti vonatkozású fejlődését, meghatározó a településfejlesztési politika szempontjából.

A képviselő-testület feladata, hogy:

- a ciklus ideje alatt áttekintse a településrendezési tervet, szükség esetén lépéseket tegyen a rendezési terv módosítására,
- biztosítsa a rendezési terv és a településfejlesztési célok harmonizációját,
- lépéseket tegyen a rendezési tervben szereplő fejlesztések megvalósítására.

3.4. Felkészülés a pályázatokra

A településfejlesztési politika nem nélkülözheti a fejlesztésekhez szükséges pénzügyi források megszerzésére, bevonására irányuló szándékot.

Mivel a képviselő-testület mandátumának időszaka alatt várhatóan jelentős pályázati források nyílnak meg, szükséges az, hogy a településfejlesztés egyik fontos eszközévé váljon a pályázati tevékenység.

A sikeres pályázatok érdekében:

- felelősöket kell kijelölni az önkormányzat különböző szintű, jellegű pályázatok figyelemmel kísérésére,
- a pályázatok megírására a szükséges szakértelemmel és tehetséggel rendelkező személyt/személyeket kell keresni és megbízni (lehet külsős is),
- a pályázatok benyújthatósága érdekében a kiemelt fontosságú fejlesztésekre előre terveket kell készíteni – mivel a tervezés, valamint az engedélyeztetés időigényessége miatt az adott pályázatban megadott határidő gyakran nem elegendő,
- figyelni kell az előre elkészített tervek hatályosságát, szükség esetén kérni kell a tervek felhasználhatósági idejének módosítását.

3.5. Településfejlesztési célok

Az önkormányzat következő településfejlesztési céljai olyan célok, melyek a település általános fejlesztését segítik elő, valamint a közszolgáltatások biztosításához és fenntartásához kapcsolódnak.

A részletes célokat a gazdasági program más részei tartalmazzák.

Általános településfejlesztési célok:

- településrendezési tervben meghatározott tervek megvalósítása,
- belterületi és zártkerti ingatlanok környékén közút építése,
- járda építése,
- középületek állapotának megfelelő színvonalon tartása,

- középületek környezetének rendezése, parkolók kialakítása,
- csapadékvíz-elvezető rendszer építése, felújítása,
- temető létesítményeinek felújítása,
- buszvárók felújítása,
- turisztikai jellegű területek fejlesztése, kialakítása.

Bélapátfalva Város Önkormányzatának fejlesztési elképzelései a 2020-2024. időszakra:

- Bélapátfalvai Közös Önkormányzati Hivatal (3346 Bélapátfalva, IV. Béla út 70.) irodaépületének kialakítása és tetőcseréje és tetőtér beépítése;
- Arany János utcában út és járda felújítás, csapadékvíz-elvezetés, Táncsics Mihály utcában és Vörösmarty Mihály utcában csapadékvíz-elvezetés
- Gyári tónál az 1112. hrsz-ú Futrinka utcában útépités és területrendezés és gyümölcsfa a 1240/2, 1241/2 és 1242/2 hrsz-ú ingatlanokon;
- Gyári tó körüli utcákban víz és szennyvíz vezeték kiépítése és az utcák aszfaltozása;
- Gyári tóhoz vezető úton járdaépítés és vízvezetés tervezése és kivitelezése;
- Kossuth Lajos utca és Móricz Zsigmond utca közötti útszakaszon közvilágítás tervezése és kivitelezése;
- Kossuth Lajos utca és IV. Béla utca járdakapcsolat és babakocsi felhajtó felújítása;
- Kossuth Lajos utca árok lefedése;
- Táncsics Mihály utca és a Gyári tó közötti útszakaszon közvilágítás tervezése és kiépítése;
- Táncsics Mihály utcában Led világítás kialakítása;
- IV. Béla úton csapadékvíz elvezetés és járdaépítés tervezése és kivitelezése;
- IV. út páratlan oldalon a Marx Károly utca és a Bocskai utca közötti járdaszakasz felújítása;
- Gyár utca I. szakaszának felújítása;
- Gyár utca járda pótlása, új járda készítése, utca szilárd burkolattal ellátása;
- Temető halottasház építése, utak aszfaltozása; hátsó kapunál lévő út aszfaltozása;
- Lakótelepen a 840/1 hrsz-on található játszótér elemeinek bővítése;
- Május 1. út járdaépítés és vízvezetés tervezése és kivitelezése;
- Petőfi Sándor utcai lakótelepen út és vízvezetés felújítása;
- Mártírok utcában elkészült tervek alapján felszíni vízvezetése és aszfaltburkolat készítése;
- Bajcsy-Zsilinszky utca felszíni vízvezetése, aszfalt burkolat készítése
- Városcsúcs fejlesztése
  - a) villamos légvezetékek földkábelre cseréléséhez tervek készítése és kivitelezése;
  - b) víz- és szennyvíz vezeték felújításához tervek készítése és kivitelezése;
  - c) parkok, parkolók, közterületek, járdaszigetek kialakítása, térkövezés - tervezés és kivitelezés;
- Akácfa utcában játszótér építésének tervezése és kivitelezése;
- Patakmedrek tisztítása;
- Telekessy Vendégházhoz vezető út felújítása;
- Városi Piac kivitelezése;

4. Az adópolitika célkitűzései

Bélapátfalva Város Önkormányzatának Képviselő-testülete fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel az:

- jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételt, ezáltal közvetlenül hat a településen keletkező helyi fejlesztés anyagi forrás nagyságára, illetve
- hatással van a településen élő magánszemélyek és vállalkozók anyagi terheire, valamint arra, hogy milyen mértékben hajlandóak részt vállalni a településfejlesztési kiadásokban.

A helyi adók esetében az önkormányzat képviselő-testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitás, állandóság mellett folyamatosan az önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

A helyi adóztatás során az önkormányzat képviselő-testülete:

- minden évben, a költségvetési koncepcióhoz kapcsolódva megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott bevételszerzési lehetőségeket,
- adófajtánként meghatározza az érintett adózói kör nagyságát, a rendszerbe beépítendő – a gazdasági program célkitűzéseit elősegítő – kedvezmények és mentességek rendszerét, a várható bevételeket és az adóztatás miatt jelentkező negatív hatásokat,
- adófajtákat összehasonlítva dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról, az adórendelet-módosításokról,
- csak olyan adórendeleteket fogad el, amely:
  - a lakosság számára még elviselhető anyagi terhet jelent,
  - nem hat a vállalkozók működésének, fejlesztési elképzeléseinek gátjaként.

Az adóbevételek növelése érdekében a képviselő-testület fokozott figyelmet fordít arra, hogy:

- az adózók fizetési morálja javuljon, ennek érdekében rendszeresen tájékozódik az adókielégültségek nagyságáról, a beszédre tett intézkedésekről, illetve a szükséges adó-végrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint az intézkedések alapján elért eredményekről,
- az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében tájékoztatást kér az adóalanyi kör adóbejelentkezési kötelezettségének teljesítéséről, a lehetséges adóalanyok és a vonatkozó nyilvántartások egyeztetésének eredményéről,
- az önkormányzati adóhatóság éljen adóeljárás törvény alapján biztosított adóellenőrzési jogával, és az adóellenőrzések eredményéről a képviselő-testület legalább évente tájékoztatást kapjon.

Az adóbevételek növelése érdekében az önkormányzat rendszeresen tájékozódik arról, hogy a településkörnyéken milyen adópolitika, milyen adókat és milyen összegben és feltételekkel működtetnek.

Cél, hogy a vállalkozók adóztatása területén olyan helyzet alakuljon ki, amely vonzóvá teszi a települést a vállalkozók számára. A helyi iparűzési adó kedvező feltételeire fel kell hívni a vállalkozások figyelmét a gazdaságfejlesztéssel összefüggő tájékoztató és reklám anyagokban is.

5. Az egyes közzolgáltatások biztosítása, színvonalának javítása

Bélapátfalva Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a gazdasági/fejlesztési elképzelései között fontosnak tartja az egyes közzolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó intézkedéseket.

Az önkormányzat képviselő-testülete az önkormányzati és egyéb közigazgatási feladatait a hivatala útján látja el.

A képviselő-testület – a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló és egyéb ágazati törvényben meghatározottak szerint – a következő közzolgáltatásokra vonatkozóan rendelkezik:

- épített- és természeti környezet védelméről,
- lakásgazdálkodásról,
- vízrendezésről és vízvezetésről,
- csatornázásról,
- köztemető-fenntartásról,
- helyi közutak és közterületek fenntartásáról,
- a helyi közutakon, a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánutakon, valamint tereken, parkokban és egyéb közterületeken közúti járművel történő várakozás (parkolás) biztosításáról,
- köztisztaság és településtisztaság fenntartásáról,
- helyi tűz- és katasztrófavédelemről,
- a közbiztonság helyi feladatainak ellátásáról,
- közreműködésről a helyi energiaszolgáltatásban,
- közreműködésről a foglalkoztatás megoldásában,
- gondoskodás az óvodáról, az alapfokú nevelésről, a bölcsődei ellátásról,
- gondoskodás az egészségügyi ellátásról,
- gondoskodás a szociális ellátásról,
- gondoskodás gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokról,
- közösségi tér biztosításáról,
- közművelődési, tudományos, művészeti tevékenységről, sport támogatásáról,
- a nemzeti és etnikai kisebbségek jogai érvényesítésének biztosításáról,
- az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítéséről.

5.1. Közigazgatás

A közigazgatás az a közzolgáltatás, melyet az önkormányzati törvény kötelező feladatként nem határoz meg a többi közfeladat sorában, ugyanakkor a törvény más szakaszaiból az önkormányzat egyértelmű feladata.

A feladatellátással kapcsolatos elvárások jelentősen változtak, így a hivatali hatalom helyett a hivatal szolgáltató jellegének kell megjelennie és fokozatosan erősödnie.

Az önkormányzat közigazgatási feladatait a Bélapátfalvai Közös Önkormányzati Hivatal látja el.

A közigazgatás megfelelő színvonalának biztosítása érdekében az alábbi nem anyagi jellegű célok megvalósítása/átgondolása szükséges:

- a szolgáltató jellegű közigazgatás megteremtése, a város lakói és vállalkozásai ügyintézésének gyors, érdemi elintézése,
- az ügyfélfogadási idők évenkénti átgondolása/igényekhez alakítása,
- kulturált várakozási feltételek megteremtése,
- az elektronikus ügyintézés lehetőségének fejlesztése/bővítése.

Az önkormányzati hivatallal kapcsolatos anyagi jellegű fejlesztési elképzelések:

- a közigazgatás tárgyi feltételeinek javítása érdekében a hivatal számítástechnikai eszközparkját, az eszközök „életkorát” át kell tekinteni, az „előregedett”/korszerűtlenné vált gépeket folyamatosan cserélni kell,
- az alkalmazottak folyamatos képzését/továbbképzését biztosítani kell,
- megfelelő méretű új hivatali épületet kell létesíteni, mely megfelel a mai kor követelményeinek, valamint a hivatali munka, az alkalmazottak és az ügyfelek igényeit maximálisan kielégíti.

5.2 Az épített- és természeti környezet védelme

A feladat ellátása jelentős kiadással járhat. A kiadások és az ellátandó feladatok mindenképpen hosszú távú elgondolást igényelnek, melyben éves bontásban szerepelnek a védelmi kiadások. A kiadások elmaradásának sajátossága az lehet, hogy a védelmezett értékekben olyan kár keletkezik, melyek jóval meghaladják az elmulasztott kiadásokat.

A képviselő-testület az épített- és természeti környezet védelme érdekében:

- áttekinti a védelmet igénylő vagy védelem alá vonandó építészeti, valamint természeti értékeket,
- szükség szerint módosítja a helyi védelemről szóló rendeletét,
- vizsgálja az önkormányzati tulajdonú értékek védelmi lehetőségét, illetve a védett értékek hasznosítási lehetőségét.

Az épített környezet védelme érdekében kitűzött célok:

- a tulajdonosok segítése abban, hogy az épített környezet méltó védelmet kapjon,
- az önkormányzati ingatlanok felújítása, különösen a következők:
  - az 1930-as években épült Napközi Otthonos Konyha külső felújítása,
  - az 1903-ban épült un. „Régi Hivatal” felújítása,

A természeti környezet védelme érdekében kitűzött célok:

- helyi környezetvédelmi akciók indítása, illetve csatlakozás más szerv által hirdetett környezetvédelmi programokhoz,
- a helyi környezeti értékek megismertetése, népszerűsítése, a természeti értékekben rejlő turisztikai lehetőségek feltárása és kihasználása,
- természeti értékekre felhívó jelzések, táblák készítése.

5.3. A lakás és egyéb önkormányzati helyiség gazdálkodása

Az önkormányzat a lakás- és helyiség gazdálkodási tevékenysége során:

- felméri a helyi lakás- és helyiséggazdálkodás helyzetét, az igényeket (pl.: a nem megfelelő lakáskörülmények felszámolása miatt jelentkező igényeket),
- szükség szerint felülvizsgálja a lakásgazdálkodáshoz kapcsolódó helyi rendeletek,
- felméri a különböző közszolgáltatások fenntartásához szükséges esetleges szolgálati lakás, bérlakás igényeket,
- a lakás és nem lakás célú helyiségek tekintetében gondoskodik az állagmegóváról.

5.4. Vízügy és csapadékvíz elvezetés

Az önkormányzat biztosítja az egészséges ivóvízellátás szolgáltatást.

Az ivóvízzel történő ellátás az ÉRV Zrt-n keresztül történik, a szolgáltatónál az önkormányzat részben tulajdonos.

Az ivóvíz hálózat tekintetében cél, hogy megtörténjenek a szükséges felújítások és bővítések. Ezen munkálatokat a szolgáltató által készített és az önkormányzat által jóváhagyott gördülő fejlesztési terv alapján a szolgáltató végzi.

Az egyéb önkormányzati fejlesztéseket, elsősorban a közút fejlesztéseket a gördülő fejlesztési tervvel összhangban kell elvégezni.

A közkutak üzemeltetésével, esetleges megszüntetésével vagy telepítésével kapcsolatban az önkormányzat egyeztet a szolgáltatóval. Cél, hogy a jogszabályi előírásoknak megfelelően, azon háztartások esetében, melyek nem rendelkeznek vezetékes ivóvíz szolgáltatással, vagy a szolgáltatást korlátozták (kikapcsolták), 150 méteres távolságon belül biztosított legyen az ivóvíz köz kifolyón keresztül.

A Bélapátfalván található csapadékvíz-elvezető rendszer jellemzően nyílt.

Cél, hogy a csapadékvíz elvezetése megfelelő módon történjen, az kárt ne okozzon. Az elmúlt évek tapasztalata, hogy a rendszer normál esőzések alkalmával megfelelően működik. A hirtelen lezúduló nagyobb mennyiségű csapadék főként, a IV. Béla út mentén az egészségháztól északi irányban a páratlan oldalon okoz problémát.

A csapadékvíz a vízgyűjtő szerepet betöltő Kecső-patakba, a Nagyszoros-patakba és a Recska-patakba kerül.

A csapadékvíz miatt belvíz jellemzően nem alakul ki, az egyes közútszakaszok használhatóságát időszakosan sem nehezíti.

A csapadékvíz elvezető rendszer:

- karbantartása folyamatosan indokolt, azzal, hogy a lakosság figyelmét fel kell hívni arra, hogy a környezet védelmének általános szabályairól szóló önkormányzati rendeletben, valamint a köztisztasággal és a települési szilárd hulladékkal összefüggő tevékenységekről szóló 1/1986. (II.21.) ÉVM-EüM együttes rendeletben foglaltakra való tekintettel az ingatlanok mellett a nyílt árok folyamatos karbantartása, kapubejárók alatti áteresztés tisztán tartása, vízvezető műtárgyak tisztítása az ingatlan használójának a kötelezettsége,
- kiépítése, illetve rekonstrukciója szükséges:
- a IV. Béla út mindkét oldalán, a város teljes hosszában, azzal, hogy a Bocskai utca és Május 1 út közötti szakaszon – a korábbi tervek szerint – zárt csatornát célszerű kialakítani,
- a Május 1 úton a 39.-45. házsámok közötti területen,
- az Arany János utcában,
- a Kossuth utcában,
- a Kossuth Lajos utca – Arany János utca torkolatában kezdődő szikkasztó árok vonatkozásában,
- a tóhoz vezető úton a tó alatti parkolóhoz kapcsolódóan,
- a tó környéki utak fejlesztéséhez kapcsolódóan.

5.5. Csatornázás

A csatornahálózat kiépítettsége csaknem 100%, a hálózat üzemeltetője az ÉRV Zrt. A csatornát nem használók a talajterhelési díjat fizetik.

A csatornahálózat fejlesztése a vízvezeték-hálózathoz hasonlóan a gördülő fejlesztési terv szerint történik. A csatornahálózat esetében is elmondható, hogy egyéb önkormányzati fejlesztéseket, elsősorban a közút fejlesztéseket a gördülő fejlesztési tervvel összhangban kell elvégezni.

Az önkormányzat csatornahálózat fejlesztési / csatornázási céljai az alábbiak:

- a vasútállomás melletti volt vasutas lakások elérése a csatornahálózattal,
- a Gyári tó melletti zártkerti ingatlanokról a szennyvízelvezetés megoldása, akár a gerincre történő rákötéssel, akár alternatív módon (pl.: egyedi szennyvízkezelőkkel)

5.6. A köztemető-fenntartás

A köztemető-fenntartás olyan feladat, melyre vonatkozóan központi jogszabályok, illetve helyi rendelet előírásai is vonatkoznak.

Bélapátfalva városban a köztemető kisebb részben az önkormányzat (ravatalozó, urnafal), nagyobb részben (sírkert) egyházi tulajdonban van. Azonban az önkormányzat kötelező feladatként köteles ellátni a köztemető-fenntartással kapcsolatos feladatokat.

A köztemető-fenntartás, mint közszolgáltatás biztosítása és színvonalának emelése érdekében az alábbi feladatok ellátására van szükség:

- át kell tekinteni az önkormányzat köztemetőre vonatkozó rendeletét,
- át kell gondolni az egyházzal kötött vonatkozó megállapodását, hiszen a fenntartási költségek az önkormányzatnál jelentkeznek,
- a köztemető üzemeltetéséről folyamatosan gondoskodni kell.

A köztemető-fenntartáshoz kapcsolódva a következő fejlesztési célok kerülnek meghatározásra:

- a ravatalozó épületét fel kell újítani,
- területet kell keresni új urnafal építésre,
- a temető bejáratánál a kőkerítést fel kell újítani.

5.7. A helyi közutak és közterületek fenntartása

A képviselő-testület a helyi közutak fenntartásával kapcsolatban a közúthálózat olyan kialakítására törekszik, melyek megfelelnek a település igényeinek és egyben a településfejlesztési célok is:

Szükséges a belterületi utak folyamatos karbantartása, felújítása,

- Új utak építése szükséges a következő területeken:
  - a Mártírok utca utolsó szakasza („Válós út”),
  - a tó környéki zártkerti ingatlanok megközelítését biztosító utak.
- Járdaépítés és felújítás szükséges a következő területeken:
  - a IV. Béla út mentén a Petőfi Sándor utcától északi irányba a település végéig (a csapadék csatorna fejlesztésével együtt),
  - a IV. Béla út mentén a Május 1 úttól déli irányba a település végéig (a csapadék csatorna fejlesztésével együtt),
  - a Napközi Otthonos Konyha előtti szakaszon az Apátság útig,
  - a Május 1 út mentén az Ady Endre utca torkolatától.

A közlekedésbiztonság növelése érdekében a következő indokolt:

- az utak mentén a növényzet folyamatos gondozása/metszése/ritkítása, a különös tekintettel a kereszteződéseknel a biztonságos kikanyarodás érdekében,
- ugyanezen okból a IV. Béla út és a József Attila utca kereszteződésében a kúszótuják eltávolítása, és más alacsonyabb növényzettel történő pótlása.
- A Táncsics Mihály út végétől a tó felé vezető útszakaszt a gépjármű forgalom elől el kell zárni, gyalogúttá kell alakítani.

A közút fenntartását a tevékenység volumenétől függően az önkormányzat saját dolgozókkal, illetve külső szolgáltatóval végzi.

A közútkezeléssel összefüggésben fontos, hogy az önkormányzat:

- lépést tegyen annak érdekében, hogy az utak állaga ne romoljon,
- figyelemmel kísérelje azokat a tényezőket, melyek az utak állapotában kárt okoznak,
- hatékony eszközöket dolgozzon ki annak érdekében, hogy egyes utakat csak az arra feljogosítottak használják.

A fentiek érdekében gondoskodni kell az utak menti tájékoztató táblák, és egyéb forgalom szabályozó tárgyak, jelek elhelyezéséről.

A képviselő-testület kívánatosnak tartja a közterületek megfelelő színvonalon történő fenntartását, ennek érdekében a következő feladatokat határozza meg:

- fokozott figyelmet kell fordítani a közterületek gondozására, tisztántartására,
- be kell kapcsolódni a más szervek által meghirdetett település-virágosítási programba, ehhez kérni kell támogatók, önkéntesek segítségét,
- gondoskodni kell a közterületek fásításáról, az elöregedett, veszélyes fák kivágásáról és pótlásáról.

A közterületekkel kapcsolatban az alábbi fejlesztési célok határozhatóak meg:

- a közterületekkel kapcsolatos legnagyobb feladat, a városközpont rendezése, illetve megfelelő átalakítása, fejlesztése a Művelődési Háztól a Járási Hivatal épületéig terjedő szakaszon, a kapcsolódó piaci területtel együtt,
- nagyobb figyelmet kell fordítani a köztéri építmények, látványelemek, szobrok, emlékművek állagának megőrzésére,
- a közterületekre, az egységes városkép megteremtése érdekében, csak azonos stílusú, azonos színkódú utcai bútorok (pad, asztal, hulladéktároló) helyezhető ki,
- a kihelyezett hulladéktárolók számát növelni kell a belvárosi területen,
- lehetőség szerint látványelemekkel (pl. kisplasztikák) kell gazdagítani a közterületeket.

Az önkormányzat képviselő-testülete a játszóterekkel kapcsolatban az alábbi feladatokat határozza meg:

- meg kell vizsgálni, mely településrészen jelentkezik igény új játszótér kialakítására, illetve mely területeken van alkalmas önkormányzati terület a kialakításukhoz,
- folyamatosan gondozni, ápolni kell a játszóterek eszközeit, valamint zöldfelületeit,
- évente balesetvédelmi megelőző karbantartást kell végezni.

5.8. Parkolási lehetőség biztosítása

Az önkormányzat számára kötelező feladat a helyi közutakon, a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánutakon, valamint tereken és egyéb közterületeken közúti járművel történő várakozás (parkolás) biztosítása.

A parkolási lehetőségek biztosítása érdekében feladat:

- a meglévő parkolók megfelelő állapotának biztosítása,
- parkolási jelek újra festése, mozgáskorlátozott helyek jelölésével.

Parkolással összefüggő fejlesztési célok:

- csapadékvíz elvezető rendszer esetében említett, IV. Béla út mentén kialakított zárt rendszer esetében a városközponti területen a csatorna felett az úttal párhuzamos parkolóhelyek kialakítása a főút páros oldalán.

5.9. A köztisztaság és településtisztaság fenntartása

A köztisztaság és településtisztaság fenntartási közszolgáltatás biztosítása érdekében az önkormányzat:

- továbbra is gondoskodik a kommunális hulladék elszállításáról és ártalmatlanításáról, a szerződéses szolgáltató útján,
- propagandát folytat a szemétszállítási szolgáltatás kihasználása érdekében – tájékoztatva a lakosságot a szemétegetés negatív környezeti hatásáról,
- fellép a szemétegetést végzőkkel szemben,
- szorgalmazza a lakosságnál, a szolgáltató által nyújtott házhoz menő szelektív és zöldhulladék gyűjtés igénybevételét,
- évente egy alkalommal megszervezi a lomtalanítást,
- rendszeresen gondoskodik a köztemetőknél található konténerek ürítéséről,
- biztosítja azt, hogy a közterületekre hulladékgyűjtő edények megfelelő számban kihelyezésre, illetve rendszeres időközönként ürítésre kerüljenek,

- gondoskodik az önkormányzati közutak téli síkosság mentesítéséről és a hó eltakarításról,
- fokozott figyelmet fordít az önkormányzati tulajdonú ingatlanok rendben tartására (fűnyírás, gyomirtás stb.).

A közterületek tisztán tartásáról, a zöldfelületek gondozásáról az önkormányzat saját foglalkoztatottjai, illetve közfoglalkoztatottjai útján gondoskodik.

5.10. A helyi tűz- és katasztrófavédelem

Az önkormányzat a helyi tűzvédelmi feladatok ellátása, illetve színvonalának javítása érdekében:

- támogatja a helyi tűzoltó egyesületet, illetve az önkormányzati tűzoltóságot,
- közreműködik a tűzoltóság eszközeinek korszerűsítését, bővítését célzó pályázati tevékenységben,
- a tűzoltó laktanya mellett, a szerkocsik és a felszerelések megfelelő tárolására alkalmas tűzoltószertárt létesít,
- az önkormányzati hivatal, illetve az önkormányzati intézmények vonatkozásában:
- figyelemmel kíséri a tűzvédelmi szabályzattal való rendelkezést,
- tájékoztatást kér a szabályozások évenkénti felülvizsgálatának, a tűzvédelmi oktatás megtartásának és a kapcsolódó nyilvántartások vezetésének megtörténtéről,
- ellenőrzi a települési polgárvédelmi (PV) szervezetre vonatkozó dokumentumok meglétét, aktualitását,
- biztosítja a PV szervezet munkájához szükséges indulókészlet meglétét,
- évente ellenőrzi (a hivatásos szervekkel) a polgári védelmi lakossági riasztó és tájékoztató eszközök működőképességét, szükség szerint biztosítja karbantartásukat.

5.11. A közbiztonság helyi feladatainak ellátása

Az önkormányzat a helyi közbiztonsági feladatok ellátása, illetve színvonalának javítása érdekében:

- támogatja a közbiztonság növelését segítő programok, tájékoztatók szervezését, ilyen programok tartását kezdeményezi a rendvédelmi szerveknél,
- támogatja a polgárőrség működtetését (helyet biztosít számukra, anyagilag támogatja működésüket),
- javaslatokat, észrevételeket tesz a rendőrség helyi munkájának hatékonyabbá tételére,
- felhívja a rendőrség figyelmét a tudomására jutott, a közbiztonságot veszélyeztető körülményekre,

A közbiztonsággal kapcsolatos fejlesztési célkitűzések:

- a település belterületi részén térfigyelő kamerarendszert kell kiépíteni.

5.12. Közreműködés a helyi energiaszolgáltatásban, energiatakarékosság

Az önkormányzat a következők szerint működik közre a helyi energiaszolgáltatásban:

- megteremti a lehetőségét, helyi, kis kapacitású naperőmű park kialakításának, ehhez a rendezési tervében megfelelő területet jelöl ki,
- pályázati lehetőségeket keres az energiaellátás korszerűsítésére.

Az energiafelhasználással kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- közvilágítási korszerűsítése, energiatakarékos izzók alkalmazása a kiépített közvilágítási hálózaton,
- a közvilágítás kiépítése a Táncsics Mihály út végétől a Gyári tóig (akár kifeszültségű hálózat bővítéséve, akár alternatív módon, pl.: napelemes kandeláberek felhasználásával),
- az intézmények energiafelhasználásának korszerűsítése, utólagos hőszigeteléssel, a nyílászárók cseréjével, illetve valamennyi intézményt el kell látni a villamosenergia fogyasztásuknak megfelelően méretezett napelemekkel.

5.13. Közreműködés a foglalkoztatási szint javításában

Az önkormányzat közreműködik a településen élő magánszemélyek foglalkoztatási problémáinak megoldásában. Az ellátott/ellátandó feladatokat a gazdasági program korábbi részei tartalmazzák.

5.14. Gondoskodás az óvodáról, az alapfokú nevelésről, a bölcsődei ellátásról

Az önkormányzat a Bélapátfalvai Százsorszép Óvoda, Bölcsőde és Konyha intézményét, mint közoktatási intézményt a Bélapátfalva – Bükkszentmárton – Mónosbél Köznevelési Intézményfenntartó Társulás útján tartja fenn.

Az önkormányzat a köznevelés biztosítása és színvonalának javítása érdekében a következő feladatokat látja el:

- továbbra is gondoskodik az óvodai és bölcsődei ellátás megszervezéséről
- vizsgálja a köznevelési intézmény Nevelési és Pedagógiai Programját, Szervezeti és Működési Szabályzatát, Házirendjét, Minőségirányítási Programját, értékeli a feladat végrehajtását, a pedagógiai-szakmai munka minőségét,
- felméri, hogy a működtetés milyen formában történhet, ennek keretében meghatározza a felvehető gyermekek számát, valamint a csoportszámot,
- szorgalmazza az intézmény és a nem önkormányzati fenntartású oktatási intézmény közötti kapcsolat kiépítését és fenntartását,
- az önkormányzat segíti az intézmény pályázati tevékenységét, figyelemmel kíséri a benyújtott pályázatokat és azok megvalósulását.
- a nevelésben részesülő – Bükkszentmártoni, illetve Mónosbéli lakhelyű – gyermekek részére az intézményekbe való eljutáshoz az önkormányzat biztosítja az iskolabuszt.

Az óvodai tevékenység biztosításához a következő fejlesztésekre, felújításokra van szükség:

- kötelező minimális eszközállomány biztosítása, pótlása témakörében:
  - tornaszőnyeg beszerzése,
  - az ablakokra világítótestekre védőháló, védőrács felszerelése,
  - nevelői szobába bútorok beszerzése,
  - tálalókonyha bútorainak cseréje a HACCP előírásainak megfelelően,
  - az udvari játékok állagmegóvása, javítása, festése,
  - udvari játéktároló kialakítása, felépítése,
  - kerti padok, asztalok beszerzése,
- épület és udvar:
  - szennyvízvezeték rendszer felújítása,
  - ivókút kiépítése az udvarra,
  - udvar felújítása – talajjavítás, füvesítés, növénytelepítés,
  - parkoló burkolatának felújítása,
- gép, berendezés, felszerelés:
  - vízadagoló beszerzése a csoportszobákba,
  - komposztáló beszerzése,
  - a tornaszobába tornaszertartó hálók, konzolok, Salgó állványok beszerzése,
  - a csoportszobákba laptop, projektor beszerzése.

A bölcsődei tevékenység biztosításához a következő fejlesztésekre, felújításokra van szükség:

- trambulínok beszerzése,
- permetező párapu felszerelése,
- mászóka beszerzése, telepítése,
- udvari vonat beszerzése,
- udvari faházikó beszerzése,
- árnyékolás, árnyékoló felszerelése,
- homokozó köré szilárd burkolat,
- homokozó felújítása,
- udvar talajjavítása, füvesítés,

- faültetés, tuják, bokrok telepítése,
- padok lebetonozása,
- kerti asztalok,
- hátsó udvarbejárathoz fakerítés készítése.

5.15. Gondoskodás az egészségügyi ellátásról

Az önkormányzat kötelező feladata az egészségügyi alapellátás biztosítása. A képviselő-testület a gazdasági program időtartama alatt az egészségügyi szolgáltatást a következő módon kívánja biztosítani:

- Az Egészségházban fenntartja:
  - a házi orvosi ellátást (két praxissal),
  - a házi gyermekorvosi ellátást,
  - a védőnői ellátást,
  - a fogászati ellátást (két praxissal),
  - továbbá szakorvosi ellátást biztosít, valamint vérvételi helyet üzemeltet.
- Az Agria-Ügyelet Kft.-vel kötött szerződés alapján biztosítja az orvosi ügyeletet, továbbá szintén az Egészségházban elsősegély nyújtó helyet üzemeltet. Ezen ellátások tekintetében a képviselő-testületnek a költségeket és az ellátott/elvégzett tevékenységeket folyamatosan figyelemmel kell kísérni, szükség esetén más megoldást kell keresni (esetleg megkeresni a módját a helyi ügyelet visszaállításának) az ügyeleti feladat ellátására.
- A parlagfű elleni védekezésre nagyobb hangsúlyt fektet. Beszámoltatja az önkormányzati hivatalt az ez irányú hatósági tevékenységéről, az elért eredményekről, támogatja a témával kapcsolatos ismeretterjesztést, illetve a parlagfű terjedése ellen küzdő akciókat.
- A közterületeken és az önkormányzati területeken saját erőből gondoskodik a parlagfű-mentesítésről.

5.16. Gondoskodás a szociális ellátásról

Az önkormányzat képviselő-testülete fontosnak tartja a szociális alapellátások biztosítását, olyan szociális háló megteremtését, mely biztonságot nyújt a település lakosságának. A szociális ellátások területén az önkormányzat a következő feladatokat látja el:

- A képviselő-testület évente legalább egy alkalommal – illetve központi jogszabályváltozások miatt szükség szerint – felülvizsgálja a helyi szociális ellátások rendszerét meghatározó rendeletét.
- A helyzetelemző részben meghatározott szociális ellátásokat és szolgáltatásokat továbbra is biztosítja a Bélapátfalvai Gyermekjóléti és Szociális Intézmény útján.

A szociális ellátáshoz kapcsolódó fejlesztési elképzelések:

- az intézmény burkolt udvarnak felújítása,
- az épület udvarára, illetve az épületébe történő akadálymentes bejutás módját ki kell alakítani,
- az épületet energetikailag fel kell újítani (pl.: nyílászáró csere), illetve az épületet napelemmel kell ellátni,
- az intézménynek a széleskörű, és egyes esetekben az egész járásra kiterjedő feladatellátási kötelezettségére tekintettel indokolt egy szolgálati gépjármű beszerzés.

5.17. Gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokról való gondoskodás

Az önkormányzat képviselő-testülete kiemelten kezeli a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat.

A kapcsolódó szolgáltatások körében ellátandó feladatok:

- évente felül kell vizsgálni a helyi gyermekvédelmi rendeletet,
- a rendelet-módosításnál figyelembe kell venni a gyermekvédelmi rendszer által tett jelzéseket, észrevételeket,
- az önkormányzat a helyzetelemző részben meghatározott gyermekvédelmi szolgáltatásokat, ellátásokat továbbra is biztosítja.

A gyermekvédelmi és szociális feladatokat ugyanazon intézmény látja el ezért ellátáshoz kapcsolódó fejlesztési elképzelések az előző pontban kerületek meghatározására.

5.18. Közösségi tér biztosítása, a közművelődési, művészeti tevékenység és a sport támogatása

Az önkormányzat a közművelődés és a kultúra tevékenységekkel kapcsolatban az önkormányzati rendeletben, illetve a jogszabályokban előírt szolgáltatások biztosítása és a szolgáltatások színvonala emelése érdekében a következő feladatok ellátásának szükségességét fogalmazza meg:

- Szükség szerint felül kell vizsgálni a helyi közművelődési rendeletet.
- A könyvtári információs és közösségi hely működtetése során:
  - az önkormányzat a kötelező könyvtári feladatát a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtárral kötött megállapodás alapján a könyvtári szolgáltatási rendszerben biztosítja,
  - intézkedéseket kell tenni a könyvtárak gyarapítása érdekében, ehhez ki kell használni a pályázati lehetőségeket, fogadni kell a magánszemélyek, intézmények, vállalkozások könyv, elektronikus információhordozó, folyóirat, felajánlásait, illetve anyagi támogatását,
  - ismertté kell tenni a könyvtári szolgáltatások körét,
  - a könyvtári nyitva tartást az igényekhez kell igazítani.
- A művelődési ház működtetésével kapcsolatban:
  - az önkormányzat kötelező közművelődési feladatait a közművelődési rendelet tartalmazza,
  - az önkormányzat a közművelődési alapszolgáltatásokat az önkormányzati tulajdonú KultTurDia Nkft. fióktelepeként működő művelődési házban biztosítja,
  - biztosítani kell a működtetéshez szükséges költségvetési forrásokat,
  - gondoskodni kell arról, hogy a helyi amatőr csoportok:
    - számára biztosítva legyen a működéshez szükséges közösségi hely,
    - kapjanak pénzügyi, anyagi támogatást működésükhöz,
    - pályázati tevékenységét segítse az önkormányzat.
- Bemutatkozási lehetőséget kell biztosítani a helyi amatőr csoportok számára.
- Szorgalmazni kell a település múltját bemutató tárlat bővítését.
- Támogatni kell a helyi kiadványok megjelenését.
- A településen található civil szervezeteket be kell vonni a helyi rendezvények szervezésébe, meg kell vizsgálni, hogy az önkormányzat által pályázati úton nyújtott támogatás során pályázati feltételként ez előírható-e.

A képviselő-testület fontosnak tartja a sporttevékenységekkel kapcsolatos közszolgáltatások további biztosítását is. Ennek érdekében:

- támogatja a település sportegyesületét, melynek a kezelésében működik a helyi sporttelep,
- lehetőségeihez képest segíti és szorgalmazza a sportegyesület pályázati tevékenységét,

A területhez kapcsolódó fejlesztési célok:

- a közművelődési területtel összefüggésben:
  - jelenleg nagyobb szabadtéri rendezvények lebonyolítására alkalmas terület kizárólag a Gyári tó melletti terület, ez azonban nem minden esetben kielégítő, a lakott területtől való távolsága miatt, ezért belterületen is ki kell alakítani egy megfelelő rendezvényhelyszínt.
- a sport területtel összefüggésben:
  - a sporttelepen található egykori tenispálya helyén egy a mai kor igényeit kielégítő új pályát kell kialakítani,
  - a konditeremet fel kell újítani,
  - a tekepályát fel kell újítani, hogy bevételszerző funkciót lehessen neki találni (pl. csapatépítés, vagy valamilyen idegenforgalmi szolgáltatás)
  - az uszoda melletti területnek funkciót kell találni.

6. Településüzemeltetési politika célkitűzései

Az üzemeltetési feladatok gyakorlati végrehajtását, ellátását részben önkormányzati alkalmazottak (karbantartók, gépkocsivezetők, közfoglalkoztatottak) végzik a Városfejlesztési és Településüzemeltetési Csoport segítségével, részben külső szolgáltatók látják el.

Bélapátfalva Város Önkormányzat Képviselő-testületének település településüzemeltetési politikájának célkitűzései a következők:

- Az önkormányzat a közszolgáltatások biztosítása és színvonalának emelése vonatkozásában meghatározottakat a lehető legmegfelelőbb szolgáltatóval végezze, figyelembe véve:
  - a gazdaságosság,
  - a hatékonyság és
  - az eredményesség követelményeit.
- A településüzemeltetési feladatok főbb szervezési, lebonyolítási feladatait az Bélapátfalvai Közös Önkormányzati Hivatal Városfejlesztési és Településüzemeltetési Csoportja végezze, ezzel biztosítva azt, hogy a feladatok ellátása átlátható, összehangolható, szükség esetén átszervezhető legyen.
- A településüzemeltetés során az önkormányzat képviselő-testületének figyelemmel kell kísérnie az egyes közfeladatokkal kapcsolatban felmerülő kiadásokat és a vele szemben keletkező bevételeket adott évben, illetve több év viszonylatában. A növekvő költségvetési kiadással és a csökkenő költségvetési bevétellel járó közfeladatok esetében rendszeresen vizsgálni kell azt, hogy a közszolgáltatás biztosítása más szolgáltatóval, illetve más módon nem lehetséges-e. (Egyes közszolgáltatások tekintetében az önkormányzat képviselő-testülete kötve van a szolgáltatók megválasztása terén, mivel más hasonló szolgáltató nincs.)
- A településüzemeltetés során biztosítani kell a megalapozott költségvetéssel, és a likviditás folyamatos figyelemmel kíséréssel azt, hogy az üzemeltetéshez szükséges pénzügyi fedezet rendelkezésre álljon. A pénzügyi problémák bekövetkezésének lehetőségét előre kell jelezni, hogy a szükséges átcsoportosítás végrehajtható legyen.
- A településüzemeltetés során kiemelt feladat, hogy olyan térítési díj, illetve az ellenszolgáltatásért biztosított közszolgáltatásokért olyan ellenérték kerüljön megállapításra, amely igazodik a felmerült költségekhez (pl.: eszköz bérbeadás).
- A településüzemeltetés során párbeszédet kell kezdeményezni:
  - a civil szervezetekkel,
  - az intézményekkel,annak megbeszélésére, hogy mely tevékenységek azok, melyekbe be tudnak kapcsolódni. Meg kell vizsgálni olyan alapítvány/civil szervezet létrejöttének kezdeményezési lehetőségét, mellyel a településnek lehetősége nyílik a civil szervezetek számára kiírt pályázatokon való részvételre, illetve fogadhatják a magánszemélyek, vállalkozások anyagi és egyéb felajánlásait.
- A településüzemeltetés során valamely közszolgáltatási feladat ellátásában résztvevő szervezet, illetve a gazdaságpolitikai célkitűzések megvalósítását támogató civil szervezet csak úgy kaphat az önkormányzattól anyagi segítséget, ha a kapott támogatással megfelelő módon elszámol.
- Vizsgálni kell az önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok és egyéb hasznosítható ingó eszközök kihasználtságát. Tervet kell készíteni a kihasználtság növelésére, hogy:
  - az adott közszolgáltatás fajlagos költségei csökkenjenek, illetve
  - többletbevétel keletkezzen.

7. A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése

Az önkormányzat a gazdasági programban meghatározott célkitűzések megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében a következő feladatokat rögzíti:

- Az önkormányzat sajátos működési bevételeinek növelési lehetőségeit meg kell keresni. Törekedni kell olyan helyi adórendszer megteremtésére, amely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak, és hatékony eszköze az önkormányzat saját forrásának növelésére.
- A képviselő-testület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert, és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a támogatási rendszer nyújtotta előnyöket. (A feladatok olyan formában, illetve feltételekkel történő megteremtésére törekszik, hogy a legkedvezőbb összegű feladatalapú támogatást tudja igénybe venni.)
- Az önkormányzat áttekinti a meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módjait és lehetőségeit, valamint a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát. Javaslatot dolgoz ki az egyes vagyontárgyak megfelelő hasznosítására, a felesleges vagyontárgyak kihasználására (különösen a bérbeadás, a bér munka lehetőségére), valamint az egyes vagyontárgyak értékesítésére.
- Az önkormányzat törekszik arra, hogy a gazdasági programjában meghatározott célkitűzéseket hitelfelvétel nélkül, minél több pályázati forrás bevonásával valósítsa meg. A különböző támogatási lehetőségek megpályázásához pályázati önerőalapot különít el a költségvetésben.
- A képviselő-testület körültekintően jár el akkor, ha az önkormányzat működtetése, illetve fejlesztése esetlegesen hitelfelvétel mellett valósítható meg.

Tekintettel arra, hogy jelen gazdasági program összeállításakor, illetve elfogadásakor az Európai Uniónak a 2021-2027-es ciklusra vonatkozó költségvetése még nem került elfogadásra, ezzel összefüggésben a ciklusra vonatkozóan az uniós szakpolitikákra vonatkozó rendelkezések nem kerültek meghatározásra, továbbá az előzőekre tekintettel a pontos tagállami operatív tervezés sem valósulhatott meg, ezért javasolt hogy a gazdasági program kerüljön felülvizsgálatra, amint a megfelelő dokumentumok rendelkezésre állnak.

The image shows the official seal of the Szécsény Local Government (Községi Önkormányzat) on the left, which is circular and contains the coat of arms of the town. To the right of the seal is a handwritten signature in blue ink, which appears to be 'Szécsény'.